

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى مُحَمَّدٍ وَّآلِ مُحَمَّدٍ وَّعَجِّلْ فَرَجَهُمْ

عربی، زبان قرآن

پایه هفتم

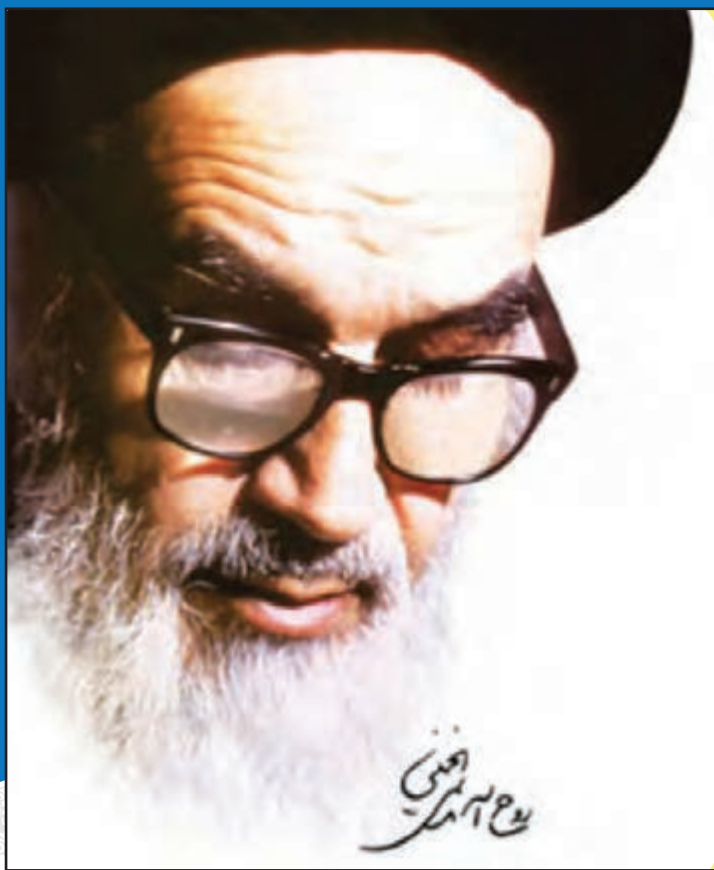
دوره اول متوسطه

وزارت آموزش و پرورش سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

نام کتاب :	عربی، زبان قرآن - پایه هفتم دوره اول متوسطه - ۷۰۹
پدیدآورنده :	سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
مدیریت برنامه‌ریزی درسی و تألیف :	دفتر تألیف کتاب‌های درسی عمومی و متوسطه نظری
شناسه افزوده برنامه‌ریزی و تألیف :	سعید آقابور، عبدالعلی آل‌بویه‌لنگرودی، پانته‌آ امیربانایی، پروین باسحا، احمد برادری، حسن حیدری، علی‌اکبر روشندل، محمد سیفی، هاجر صداقت مهر، سکیته فتاحی‌زاده و غلامحسین کسرای (اعضای شورای برنامه‌ریزی)
مدیریت آماده‌سازی هنری :	عادل انکیوس، محی‌الدین بهرام‌محدثیان، حبیب تقوایی، علی‌جان‌بزرگی، علی چراغی، اباذر عباچی، حمیدرضا کفاش، حمید محمّدی، عبدالله یزدانی و فاطمه یوسف‌نژاد (اعضای گروه تألیف) - محمدکاظم بهنیا (ویراستار)
شناسه افزوده آماده‌سازی :	اداره کل نظارت بر نشر و توزیع مواد آموزشی
نشانی سازمان :	احمدرضا امینی (مدیر امور فنی و چاپ) - محمدمهدی ذبیحی‌فرد (مدیر هنری) - جواد صفری (طراح گرافیک) - مریم کیوان (طراح جلد) - الهه یعقوبی‌نیا (صفحه‌آرا) - محمدمهدی ذبیحی‌فرد، محمد عتاسی و حجت‌الله عتاسی (عکاسان) - مهدی دشتی و صادق صندوقی (تصویرگر) - یوسف گلی، فاطمه باقری‌مهر، سیف‌الله بیگ‌محمددلیوند، فاطمه صفری ذوالفقاری، فاطمه پزشکی، حمید ثابت کلاجاهی و سیما لطفی (امور آماده‌سازی)
ناشر :	تهران : خیابان ایرانشهر شمالی - ساختمان شماره ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی) تلفن : ۸۸۸۳۱۶۱-۹، دورنگار : ۸۸۳۰۹۲۶۶، کد پستی : ۱۵۴۷۴۷۳۵۹ وبگاه : www.irttextbook.ir و www.chap.sch.ir
جایخانه :	شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران : تهران - کیلومتر ۱۷ جاده مخصوص کرج - خیابان ۶۱ (داروبخش) تلفن : ۴۴۹۸۵۱۶۱-۵، دورنگار : ۴۴۹۸۵۱۶۰، صندوق پستی : ۳۷۵۱۵-۱۳۹
سال انتشار و نوبت چاپ :	شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران «سهامی خاص» چاپ سیزدهم ۱۴۰۴
	شابک ۹۷۸-۹۶۴-۰۵-۲۱۷۸-۶ ۹۷۸-۹۶۴-۰۵-۲۱۷۸-۶ ISBN 978-964-05-2178-6
	کلیه حقوق مادی و معنوی این کتاب متعلق به سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی وزارت آموزش و پرورش است و هرگونه استفاده از کتاب و اجزای آن به صورت جایی و الکترونیکی و ارائه در پایگاه‌های مجازی، نمایش، اقتباس، تلخیص، تبدیل، ترجمه، عکس‌برداری، نقاشی، تهیه فیلم و تکریر به هر شکل و نوع بدون کسب مجوز از این سازمان ممنوع است و متخلفان تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

لغت عربی از ماست. لغت عربی لغت اسلام است.

صحیفه امام خمینی (قُدّس سرُّه). جلد ۱۱. صفحه ۲۲۷

الفهرس

٩	أَلَدَرُسُ الْأَوَّلُ	(أَلَحُرُوفُ الْعَرَبِيَّةُ)
١٩	أَلَدَرُسُ الثَّانِي	(فِي الصَّفِّ)
٢٧	أَلَدَرُسُ الثَّالِثُ	(أَلَلُّغَةُ الْجَمِيلَةِ)
٣٣	أَلَدَرُسُ الرَّابِعِ	(قِيمَةُ الْعِلْمِ)
٤١	أَلَدَرُسُ الْخَامِسِ	(نُورُ الْكَلَامِ)
٤٧	أَلَدَرُسُ السَّادِسِ	(أَلْتَفَكُّرُ)
٥٧	أَلَدَرُسُ السَّابِعِ	(جَوَاهِرُ الْكَلَامِ)
٦٣	أَلَدَرُسُ الثَّامِنِ	(كُنُوزُ الْحِكْمِ)
٧١	أَلَدَرُسُ التَّاسِعِ	(كَنْزُ النَّصِيحَةِ)
٧٧	أَلَدَرُسُ الْعَاشِرِ	(الْحِكْمُ النَّافِعُ)
٨٥	أَلَدَرُسُ الْحَادِي عَشَرَ	(أَلْمَوَاعِظُ الْعَدَدِيَّةُ)
٩٣	أَلَدَرُسُ الثَّانِي عَشَرَ	(حِوَارُ بَيْنَ وَلَدَيْنِ)
١٠٣	أَلَدَرُسُ الثَّالِثِ عَشَرَ	(فِي السُّوقِ)
١٠٩	أَلَدَرُسُ الرَّابِعِ عَشَرَ	(أَلْجَمَلَاتُ الدَّهْيَةِ)
١١٥	أَلَدَرُسُ الْخَامِسِ عَشَرَ	(فِي الْخُدُودِ)
١٢٣	أَلَدَرُسُ السَّادِسِ عَشَرَ	(أَلْأَشْرَةُ النَّاجِحَةِ)
١٣١	أَلَدَرُسُ السَّابِعِ عَشَرَ	(زِينَةُ الْبَاطِنِ)
١٣٩	أَلَدَرُسُ الثَّامِنِ عَشَرَ	(فِي مَسِيرَةِ الْأَرْبَعِينَ)
١٤٥	أَلَدَرُسُ التَّاسِعِ عَشَرَ	(أَلْأَيَّامُ وَ الْفُصُولُ وَ الْأَلْوَانُ)
١٥٣	أَلَدَرُسُ الْعِشْرُونَ	(نَظَرَةٌ إِلَى الْفِعْلِ الْمَاضِي وَ الضَّمَائِرِ)

برای تدریس این کتاب باید دوره آموزشی ضمن خدمت را گذرانده باشید؛ اگر به هر دلیل موفق به گذراندن این دوره نشده‌اید؛ لازم است کتاب راهنمای معلّم را تهیه کنید.

خدای را سپاس که به ما توفیق داد تا با نگارش این کتاب به نوجوانان کشور عزیزمان، خدمتی فرهنگی کرده باشیم.

این کتاب نخستین کتاب عربی از مجموعه کتاب‌های دوره اول متوسطه می‌باشد که تدوین آن بر اساس تغییر نظام آموزشی صورت گرفته است.

رویکرد راهنمای برنامه درسی عربی «**پرورش مهارت‌های زبانی به منظور تقویت فهم متون دینی و کمک به زبان و ادبیات فارسی**» است. شیوه کتاب، متن محوری است. انتظار می‌رود دانش‌آموز بتواند در پایان نیمسال اول تحصیلی، برخی عبارات و در پایان نیمسال دوم، متون ساده عربی را درست بخواند و معنای آنها را بفهمد. در این کتاب حدود ۴۰۰ کلمه به کار رفته است که در پایه‌های بعدی تکرار می‌شوند. **روخوانی در کتاب‌های جدید، اهمیّت ویژه‌ای دارد. دانش‌آموز باید بتواند درست بخواند و بفهمد تا درست ترجمه کند.**

این کتاب در بیست درس تنظیم شده است که درس‌های هجدهم، نوزدهم و بیستم دوره آموخته‌های پیشین است.

درس اول تا پایان درس دوازدهم برای تدریس در نوبت اول است.

هریک از درس‌های کتاب برای تدریس در یک جلسه است.

🔸 **درس اول:** در این درس دانش‌آموز با حروف الفبای عربی و تلفظ درست حروف آشنا می‌شود.

🔸 **درس دوم:** در این درس معلّم به کلاس درس داخل می‌شود و چند کلمه و اصطلاح پرکاربرد در گفت‌وگو آموزش داده شده است. اسم اشاره هذا در این درس آموزش داده شده است.

🔸 **درس سوم:** دلایل آموختن زبان عربی در قالب یک گفت‌وگو آموزش داده شده است. ساختار آموزشی این درس اسم اشاره هذه است. سه درس آغازین کتاب بسیار آسان شروع شده است.

🔸 **درس چهارم:** داستان کوتاهی درباره ارزش دانش، زینت بخش آغاز درس می‌باشد؛ سپس اسم مذکر و

اسم مؤنث آموزش داده شده است.

🔸 **درس پنجم:** با پنج حدیث دارای اسم مثنی آغاز شده است. آن گاه دانش آموز با اسم اشارهٔ مثنی آشنا می شود.

🔸 **درس ششم:** آغاز درس با سخنان حکمت آمیز زینت یافته، سپس اسم اشارهٔ جمع آموزش داده شده است.

🔸 **درس هفتم:** آغاز درس با سخنان حکمت آمیز می باشد سپس دو کلمهٔ پرسشی «هَلْ» و «أَ» آموزش داده شده اند.

🔸 **درس هشتم:** همانند سه درس پیشین، درس هشتم نیز با پنج حدیث آغاز شده است، سپس دانش آموز با کلمهٔ پرسشی «مَنْ» آشنا می شود.

🔸 **درس نهم:** پس از خواندن پنج حدیث، کلمهٔ پرسشی «ما» آموزش داده شده است.

🔸 **درس دهم:** دانش آموز پس از خواندن و ترجمهٔ پنج حدیث با کلمهٔ پرسشی اَیْنَ آشنا می شود.

🔸 **درس یازدهم:** از آنجا که هدف آموزشی این درس کلمهٔ پرسشی «کَمْ» است؛ لذا احادیثی برای آغاز درس برگزیده شده اند که دارای عدد هستند. همچنین عددهای اصلی یک تا دوازده آموزش داده شده اند.

🔸 **درس دوازدهم:** دانش آموز در این درس با کلمات و اصطلاحات مهم و پرکاربرد در گفت وگوهای روزانه آشنا می شود.

🔸 **درس سیزدهم:** این درس آغاز نیمسال دوم است. درس با مکالمه ای در «بازار» آغاز می شود. فعل ماضی اوّل و دوم شخص مفرد در متن و تمرینات درس آموزش داده می شود. هدف این نیست که صرفاً دانش آموز بتواند فعل ماضی بسازد؛ بلکه هدف این است که بتواند درست بخواند و درست ترجمه کند.

🔸 **درس چهاردهم:** متن درس، گفت وگویی کوتاه میان مادر و پسر همراه جملات حکیمانه است. ساختار درس نیز فعل ماضی سوم شخص مفرد است. همانند درس سیزدهم در این درس و دروس بعد، ساخت فعل ماضی، صرف کردن، تبدیل فعلی از مفرد به جمع یا حالات دیگر تبدیل کردن از اهداف آموزشی نیست.

🔸 **درس پانزدهم:** متن درس گفت وگویی تلفنی میان مادر بزرگ و نوه اش است. فعل ماضی اوّل شخص جمع، به عنوان ساختاری جدید در متن درس و در تمرینات گنجانده شده است. همچنین ماضی منفی نیز در این درس آموزش داده می شود.

🔸 **درس شانزدهم:** متن درس دربارهٔ یک خانوادهٔ روستایی موفق است. فعل ماضی دوم شخص جمع، ساختار درس شانزدهم است.

🔸 **درس هفدهم:** اکنون دانش آموز به اندازهٔ کافی با کلمه و ساختار زبان عربی آشنا شده است، وقت آن است که با خواندن یک داستان، در این درس و داستان دیگری در درس بعدی آموخته هایش را بیازماید. پیام اخلاقی داستان، درس زندگی برای دانش آموز است. در این درس، فعل ماضی سوم شخص جمع، آموزش داده می شود و طی پنج درس کل ساختار ضمیر و فعل ماضی، آموزش داده شده است. همان گونه که یادآوری شد، هدف این کتاب این نیست که دانش آموز، فعل ماضی بسازد؛ بلکه هدف این است که فعل ماضی یا هر کلمهٔ دیگری را درون جمله و با کمک قرائن ترجمه کند؛ مثلاً، دانستن ترجمهٔ «شَرَبُوا» بیرون از جمله سخت است؛ امّا ترجمهٔ آن در جملهٔ «هُؤُلَاءِ الْأَوْلَادُ شَرَبُوا مَاءً بارداً.» به

کمک اجزای دیگر جمله آسان و لذت بخش است و هدف در آموزش و ارزشیابی این است که دانش آموز از کتاب لذت ببرد.

🔸 **درس هجدهم،** گفت و گویی کوتاه در راهپیمایی اربعین است. در این درس، هیچ ساختار جدیدی آموزش داده نمی شود؛ تنها چند کلمه جدید می آموزد.

🔸 **درس نوزدهم،** در این درس، مانند درس هجدهم، هیچ ساختار جدیدی آموزش داده نمی شود. درس نوزدهم، آموزش نام روزهای هفته، فصل ها و رنگ ها است.

🔸 **درس بیستم:** دوره همه قواعد کتاب زبان عربی پایه هفتم است.

مهم ترین توصیه ها درباره شیوه تدریس و ارزشیابی این کتاب:

❶ آنچه باید سرلوحه کار معلم قرار گیرد این است که دانش آموز در آغاز راه یادگیری زبان عربی می باشد. لازم است به مطالبی که در کتاب آمده است بسنده کند و مطلب اضافه ای به او آموزش ندهد؛ زیرا آنچه را او باید بیاموزد به تدریج و طی سال های آینده فرا خواهد گرفت.

❷ کار عملی در این کتاب تهیه انواع کاردستی نیست؛ بلکه کارهایی مانند مکالمه، نمایش، سرود، ترجمه تصویری و داستان نویسی است، یعنی دانش آموز باید آموخته هایش را در قالب سخن گفتن یا نوشتن ارائه کند.

❸ از طرح سؤالاتی در زمینه «ترجمه فارسی به عربی» خودداری شود؛ زیرا از اهداف کتاب نیست. دانش آموز باید بتواند جمله عربی را بخواند و ترجمه کند و البته قدرت تشخیص نیز داشته باشد. در کتاب از او «ساختن جمله عربی» خواسته نمی شود (در بخش مکالمه، یعنی پاسخگویی به کلمات پرسشی این استثنا وجود دارد؛ زیرا در مکالمه باید بتواند پاسخ کوتاه دهد که انتظار در حد یک یا نهایتاً دو کلمه است و در این بخش، نظر به لزوم سرعت عمل در پاسخگویی، رعایت دقیق ظرافت های دستوری مد نظر نیست).

❹ رونویسی بخش های کتاب در هیچ یک از سه کتاب عربی دوره اول متوسطه لازم نیست.

❺ در بسیاری از جاهای کتاب، جای کافی برای نوشتن ترجمه و حل تمرین نهاده شده، تا نیازی به دفتر تمرین نباشد. هر چند استفاده از کتاب کار در آموزش عربی مناسب است؛ اما تجربه نشان داده است که اغلب کتاب های کار، نه تنها موجب تسهیل آموزش نمی شوند؛ بلکه مسیر آموزش را منحرف می کنند. لذا دفتر تألیف استفاده از کتاب کار را توصیه نمی کند.

در پایان، برای همه همکاران آرزوی موفقیت داریم.

اَلْسَّلَامُ عَلَیْكُمْ؛

أَهْلًا وَ سَهْلًا بِكُمْ فِي الصَّفِّ السَّابِعِ؛
كَيْفَ حَالُكُمْ؟

الدَّرْسُ الْأَوَّلُ

الْحُرُوفُ الْعَرَبِيَّةُ

الدَّرْسُ الْأَوَّلُ

اَلْمُعْجَم: واژه‌نامه (۲۸ کلمه)

ضَفْدَع	قورباغه	أَسَد	شیر
طَائِرَة	هواپیما	بَقَرَة	گاو ماده
ظَبْي	آهو	مَسَاح	تمساح
عُصْفُور	گنجشک	تَوْر	گاو نر
عُرَاب	کلاغ	جَمَل	شتر
فیل	فیل	حِمَار	خر
قِرْد	میمون	خُرُوف	گوسفند
كَلْب	سگ	دِيك	خروس
لَحْم	گوشت	ذَنْب	گُرگ
ماء	آب	رَجُل	مرد
نار	آتش	زَرَافَة	زرافه
وَرَق	برگ	سَحَاب	ابر
هُدْهُد	شانه‌به‌سر	شَمْس	خورشید
يَاسْمِين	یاسمن	صَخْرَة	تخته‌سنگ

حفظ معنای کلمه‌های درس اوّل در نخستین جلسه سال تحصیلی، هدف آموزشی کتاب درسی نیست.

الدَّرْسُ الْأَوَّلُ

اسْتَمِعْ وَاقْرَأْ. (گوش کن و بخوان.)

ت ت
قَساح

ب ب
بَقَرَة

أ
أَسَد

ح ح
حِمَار

ج ج
جَمَل

ث ث
ثَوْر

ذ ذ
ذئِب

د د
دِيك

خ خ
خَرُوف

س س
سَحَاب

ز
زَرَّافَة

ر
رَجُل

ض ض
ضِفْدَع

ص ص
صَخْرَة

ش ش
شَمْس

ع ع ع
عُصْفُور

ظ
ظَبْي

ط
طَائِرَة

ق ق
قرد

ف ف
فيل

غ غ غ غ
غراب

م م
ماء

ل ل
لحم

ك
كلب

ه ه ه ه
هدهد

ن ن
نار

ی ی
یاسمین

و
وَرَق

التَّمارین

١ التَّمَرینُ الْأَوَّلُ:

أَكْمِلِ الْفَرَاغَ (جای خالی را پُر کن.)

أ _ _

ض _ _ _

ط _ _ _ ة

ع _ _ _ ر

خ _ _ ف

_ _ ث

س _ _ ب

ت _ _ ح

٢ التَّمَرِينُ الثَّانِي:

اُكْتُبْ اسْمَ كُلِّ صُورَةٍ. (نام هر تصویر را بنویس.)

.....

.....

.....

.....

.....

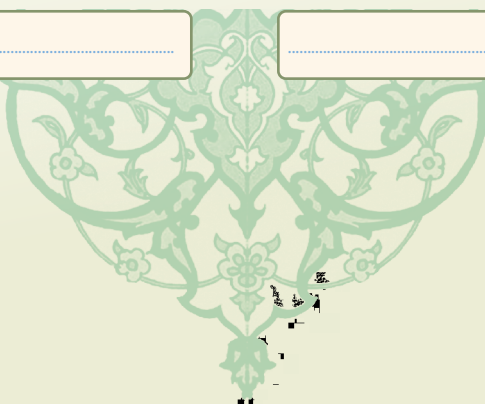
.....

.....

.....

تمرین برای خانه نام هر تصویر چیست؟

● ماء ● ظَبْي ● ذئب

● أسد ● ديك ● سحاب

● جمل ● بنت ● ضفدعة

● ثور ● نار ● حمار

● حقيية ● شجرة ● خروف

● غرقة ● عصفور ● قرد

● كلب ● طائرة ● ماء

تمرین برای خانه

الف. کدام گزینه از نظر معنا با بقیه گزینه‌ها «ناهماهنگ» است؟

۱. تِمَسَاح ● حِمَار ● سَحَاب ● طَبِي
۲. غُرَاب ● عَصْفُور ● هُدُود ● وَرَق
۳. صَخْرَة ● بَقَرَة ● ضِفْدَع ● كَلْب
۴. اَسَد ● ثَوْر ● جَمَل ● يَاسْمِين
۵. نَار ● ذَب ● خُرُوف ● دِيك
۶. فِيل ● مَاء ● قِرْد ● كَلْب

ب: با حروفِ پراکنده، یک کلمه معنادار بسازید.

۱. ا ط ئ ة رَ (هواپیما)
.....
۲. م س شَ (خورشید)
.....
۳. م ح لَ (گوشت)
.....
۴. ج ل رَ (مرد)
.....

الدَّرْسُ الثَّانِي

فِي الصَّفِّ

الدَّرْسُ الثَّانِي

الْمُعْجَم: واژه‌نامه (۱۷ کلمه)

صَفَّ	کلاس	إِسْمُكَ	نامِ تو
طَالِب	دانش آموز	إِسْمِي	نامِ من
طَبِيب	پزشک	أَهْلًا وَ سَهْلًا	خوش آمدید
عُرْفَةٌ	اُتاق	بِنْتُ	دختر
كَيْفَ	چطور؟	تَلَامِيذ	دانش آموزان
لُغَةٌ	زبان	تَلْمِيذ	دانش آموز
مُبْتَسِمًا	لبخندزنان	حَقِيبَةٌ	کیف
وَلَد	پسر، فرزند	دَخَلَ	داخل شد
		شَجَرَةٌ	درخت

الدَّرْسُ الثَّانِي

اسْتَمِعْ وَاقْرَأْ. (گوش کن و بخوان.)

فِي الصَّفِّ

دَخَلَ مُعَلِّمُ اللُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ الصَّفَّ مُبْتَسِمًا.

الْمُعَلِّمُ: السَّلَامُ عَلَيْكُمْ.

التَّلَامِيذُ: وَ عَلَيْكُمْ السَّلَامُ يَا أَسْتَاذُ.

الْمُعَلِّمُ: أَنَا مُعَلِّمُ اللُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ. اِسْمِي مُحَمَّدٌ عَلِيٌّ وَ لَقْبِي آدَرْشَب.

التَّلَامِيذُ: أَهْلًا وَ سَهْلًا يَا أَسْتَاذُ.

الْتَّمَارِينَ

١ التَّمَرِينُ الْأَوَّلُ:

أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ الْآتِيَةِ. (به پرسش‌های زیر، پاسخ بده.)

١. مَا اسْمُكَ؟

٢. مَا اسْمُ الْمُعَلِّمِ؟

۳. مَنْ دَخَلَ فِي الصَّفِّ؟ .....

۴. كَيْفَ دَخَلَ الْمُعَلِّمُ الصَّفَّ؟ .....

۵. هَلْ هُوَ مُعَلِّمُ اللُّغَةِ الْفَارْسِيَّةِ؟ .....

۲ التَّمَرِينُ الثَّانِي:

أَجِرِ الْحَوَارَ مَعَ زَمِيلِكَ فِي الصَّفِّ. (گفت وگو را با هم کلاسیت در کلاس اجرا کن.)

۳ التَّمَرِينُ الثَّالِثُ:

إِقْرَأِ الْجُمْلَةَ التَّالِيَةَ. (جمله‌های زیر را بخوان.)

هَذَا دَفْتَرٌ.

هَذَا قَلَمٌ.

هَذَا كِتَابٌ.

هَذَا طَالِبٌ.

هَذَا مُعَلِّمٌ.

هَذَا رَجُلٌ.

هَذَا وَلَدٌ.

هَذَا مُدِيرٌ.

هَذَا طَبِيبٌ.

هَذَا حَمِيدٌ.

هَذَا تَلْمِيزٌ.

هَذَا صَفٌّ.

٤ التَّمْرِينُ الرَّابِعُ:

إِسْتَمِعْ ثُمَّ اقْرَأ الْجُمْلَةَ التَّالِيَةَ. (گوش کن؛ سپس جمله‌های زیر را بخوان.)

هَذِهِ طَبِيبَةٌ.

هَذِهِ طَالِبَةٌ.

هَذِهِ مُعَلِّمَةٌ.

هَذِهِ بِنْتُ.

هَذِهِ مَرِيَمَ.

هَذِهِ مُدِيرَةٌ.

هَذِهِ بَقَرَةٌ.

هَذِهِ شَجَرَةٌ.

هَذِهِ تَلْمِيذَةٌ.

هَذِهِ حَقِيْبَةٌ.

هَذِهِ غُرْفَةٌ.

تمرین برای خانه نام هر تصویر چیست؟

سحاب   شمس   صَف

طبيب   مُدير   أستاذ

وَلَد   بِنْت   رَجُل

تَلَامِيذ   تَلْمِيْذَة   تَلْمِيْذ

يَاسْمِيْن   شَجَرَة   غُرَاب

عُرْفَة   لُعَة   كَيْف

دِيَك   حَقِيْقَة   ثَوْر

الف. کدام گزینه از نظر معنا با بقیه‌ها «ناهماهنگ» است؟

۱. مدرسه ● صف ● دَخَلَ ● غُرْفَة ●

۲. بنت ● کَيْف ● وَلَد ● رَجُل ●

ب. کدام گزینه، مناسب کلمه داده شده است؟

۱. اِسْمٌ وَلَدٍ: زَيْنَب ● زَهْرَاء ● مَرِيَم ● نَاصِر ●

۲. اِسْمٌ بِنْتٍ: حامد ● محمود ● أَحْمَد ● حَمِيدَة ●

۳. اِسْمٌ شَجَرَةٍ: أَسَد ● زَيْتُون ● ظَبْي ● سَحَاب ●

۴. لُغَةُ الْقُرْآنِ: الْفَارِسِيَّة ● الْعَرَبِيَّة ● الْكُرْدِيَّة ● الْتُرْكِيَّة ●

۵. غُرْفَةُ الْمَدْرَسَةِ: تَلْمِيز ● مُدِير ● صَف ● مُعَلِّم ●

ج. با حروفِ پراکنده، یک کلمه معنادار بسازید.

۱. ة ب ا ی ق ح (کیف، چمدان) .....

۲. م ذ ی ل ت ا (دانش‌آموزان) .....

۳. ی ط ب ب (پزشک) .....

۴. مُ ت س ب م (لبخند زننده) .....

الدَّرْسُ الثَّالِثُ

اللُّغَةُ الْجَمِيلَةُ

الدَّرْسُ الثَّالِثُ

اَلْمُعْجَم: واژه‌نامه (۲۲ کلمه)

آسان	سَهْلٌ	آفرین بر شما	أَحْسَنُتُمْ
سخت	صَعْبٌ	جمعِ دُعاء	أَدْعِيَةٌ
صندلی	كُرْسِيٌّ	عزیزانم	أَعِزَّائِي
برای اینکه آن	لِأَنَّهَا	باز کنید	إِفْتَحُوا
برای فهمیدن	لِقَهْمٍ	برتر	أَفْضَلُ
چرا؟	لِمَاذَا	که آن را یاد بگیریم	أَنْ نَتَعَلَّمَهَا
همراه	مَعَ	کدام؟	أَيِّ
درآمیخته	مَمْزُوجٌ	سخن گفتن	تَكَلَّمَ
سخنگویان	نَاطِقِينَ	بسیار	جِدًّا
یاد می‌گیریم	نَتَعَلَّمُ	زیبا	جَمِيلٌ
باید	يَجِبُ	کشورها «جمعِ دَوْلَة»	دَوْلٌ

الدَّرْسُ الثَّالِثُ

اسْتَمِعْ وَاقْرَأْ. (گوش کن و بخوان).

اللُّغَةُ الْجَمِيلَةُ

الْمُعَلِّمُ: ... أَعْرَائي، لِمَاذَا نَتَعَلَّمُ اللُّغَةَ الْعَرَبِيَّةَ؟

حَسَنُ: لِلتَّكَلُّمِ مَعَ النَّاطِقِينَ بِالْعَرَبِيَّةِ.

أَحْمَدُ: لِفَهْمِ الْقُرْآنِ وَ الْأَحَادِيثِ وَ الْأَدْعِيَةِ.

صَادِقُ: لِفَهْمِ اللُّغَةِ الْفَارْسِيَّةِ بِشَكْلِ أَفْضَلٍ؛ لِأَنَّهَا مَمْرُوجَةٌ بِالْكَلِمَاتِ الْعَرَبِيَّةِ.

الْمُعَلِّمُ: أَحْسَنْتُمْ. صَحِيحُ أَعْرَائي، اللُّغَةُ الْعَرَبِيَّةُ سَهْلَةٌ وَ جَمِيلَةٌ جِدًّا.

إِفْتَحُوا الْكُتُبَ.

التمارين

١ التمرين الأول:

أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ الْآتِيَةِ. (به پرسش‌های زیر پاسخ بده).

١. هَلِ اللُّغَةُ الْعَرَبِيَّةُ سَهْلَةٌ؟

نَعَمْ؛ هَذِهِ اللُّغَةُ سَهْلَةٌ. ☐

لا؛ هَذِهِ اللُّغَةُ صَعْبَةٌ. ☐

٢. هَلِ اللُّغَةُ الْإِنْجِلِيزِيَّةُ صَعْبَةٌ؟

٣. لِمَاذَا نَتَعَلَّمُ اللُّغَةَ الْعَرَبِيَّةَ؟

٤. مَا هِيَ اللُّغَةُ الَّتِي يَجِبُ أَنْ نَتَعَلَّمَهَا لِفَهْمِ الْقُرْآنِ؟

٥. اللُّغَةُ الْعَرَبِيَّةُ، فِي أَيِّ الدُّوَلِ هِيَ اللُّغَةُ الرَّسْمِيَّةُ؟

إيران ☐ باكستان ☐ الكويت ☐ لبنان ☐ العراق ☐

مصر ☐ سوريا ☐ الأردن ☐

٢ التمرين الثاني:

أَكْمِلِ الْفَرَاغَ كَمَا فِي الْمِثَالِ. (جای خالی را مانند مثال کامل کن).

.....

.....

هَذِهِ شَجَرَةٌ.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

۳ التَّمَرِينُ الثَّالِثُ:

أَكْمِلِ الْفَرَاغَ كَمَا فِي الْمِثَالِ. (مانند مثال جای خالی را پر کنید).

هَذَا نَجَّارٌ.

.....

هَذَا مُعَلِّمٌ.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

الدَّرْسُ الرَّابِعُ

قِيَمَةُ الْعِلْمِ

الدَّرْسُ الرَّابِعُ

الْمُعْجَم: واژه‌نامه (۲۸ کلمه)

أَب	پدر	شُكْرًا لَكَ	از تو سپاسگزارم
ابْن	پسر	ضَيْف	میهمان
أَحْسَنْتَ	آفرین بر تو	قَالَ	گفت
إِخْتَارَ	برگزید	قَمَر	ماه
إِلَى	به، به سوی ، تا	كَالشَّجَرِ	مانندِ درخت
أُمُّ	مادر	كَبِير	بزرگ
إِنَّ	همانا	كَثِير	بسیار
أَيْضًا	همچنین	كُلَّ شَيْءٍ	هر چیزی
بِعِلْمِهِ	با علمش	كَمَا	همان‌گونه که
بِلا ثَمَرٍ	بی‌میوه	لَوْحَةً	تابلو
تُحِبُّ	دوست داری	مَكْتَبَةً	کتابخانه
جَبَل	کوه	نَاجِح	موفق
دَهَبَتْ	رفتی	وَلَدِي	پسرم، فرزندم
دَهَبْتُ	رفتم	يُحِبُّ	دوست دارد

قِيَمَةُ الْعِلْمِ

أَلَأَب: أَيْنَ ذَهَبْتَ؟

الْإِبْن: ذَهَبْتُ إِلَى الْمَكْتَبَةِ.

أَلَأَب: أَحَسَنْتَ يَا عَزِيزِي.

الْحَمْدُ لِلَّهِ، إِنَّكَ تُحِبُّ الْكِتَابَ وَالْمَكْتَبَةَ.

إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ طَالِبَ الْعِلْمِ كَثِيرًا.

كَمَا قَالَ النَّبِيُّ ﷺ:

«الْعَالِمُ بِلا عَمَلٍ كَالشَّجَرِ بِلا ثَمَرٍ».

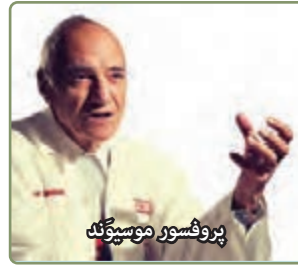
هَذَا هَذِهِ ذَلِكَ تِلْكَ

دَكْتُر لَأَدْر اِنْدَامِي

هَذِهِ الْمَرَأَةُ، طَبِيبَةٌ.

هَذِهِ الطَّبِيبَةُ، نَاجِحَةٌ.

پروفیسور موسیٰ محمد

هَذَا الرَّجُلُ، طَبِيبٌ.

هَذَا الطَّبِيبُ، نَاجِحٌ.

تِلْكَ الْمَرْأَةُ، شَاعِرَةٌ.
تِلْكَ الشَّاعِرَةُ، بَرَوِينُ.

ذَلِكَ الرَّجُلُ، شَاعِرٌ.
ذَلِكَ الشَّاعِرُ، سَعْدِيٌّ.

هَذِهِ الشَّجَرَةُ، جَمِيلَةٌ.

هَذَا الصَّفُّ، كَبِيرٌ.

تِلْكَ اللُّوْحَةُ، جَمِيلَةٌ.

ذَلِكَ الْجَبَلُ، مُرْتَفِعٌ.

۱. هر اسمی در عربی، یا **مذکر (مرد)** است، یا **مؤنث (زن)**. مذکر مانند «حمید»، «رَجُل»، «وَلَد» و «جَبَل». مؤنث مانند «حميدة»، «**امْرَأَة**»، «بنت» و «صخرة».
۲. علامت اصلی اسم مؤنث «**ة، ة**» است؛ مانند: **طالِبَة** و **شاعِرة**.
اما مذکر نشانه ندارد و با توجه به معنا می توان آن را شناخت؛ مانند: طالب.

هَذَا طَالِبٌ.

هَذِهِ طَالِبَةٌ.

۳. «**هَذَا**» و «**ذَلِكَ**» اسم اشاره برای مذکر و «**هَذِهِ**» و «**تِلْكَ**» اسم اشاره برای مؤنث اند.
۴. اسم هایی مثل «جَزِيرَة» و «لَوْحَة» چون علامت «**ة**» دارند؛ مؤنث به شمار می آیند.
۵. اسم هایی مانند «جَبَل» و «صَف» نیز مذکر به شمار می آیند.

الْتَّمَارِين

۱. الْتَّمَرِينُ الْأَوَّلُ:

متن زیر را به فارسی ترجمه کنید؛ سپس زیر اسم های اشاره خط بکشید.

الْأُمُّ: السَّلَامُ عَلَيْكَ. أَهْلًا بِكَ.

الضَّيْف: وَعَلَيْكَ السَّلَامُ. شُكْرًا لَكَ.

الْأُمُّ: هَذَا وَلَدِي^۱ سَعِيدٌ.

هُوَ طَالِبٌ نَاجِحٌ.

۱. وَلَدِي: وَلَد + ي = پسر

هُوَ فِي الصَّفِّ الْأَوَّلِ.
هَذِهِ بِنْتِي سَعِيدَةٌ.
هِيَ طَالِبَةٌ نَاجِحَةٌ أَيْضًا.

الْتَّمَرِينُ الثَّانِي:

با کلمات زیر، جاهای خالی را پر کنید.

جَبَلٌ - شَجَرَةٌ - وَلَدٌ - بِنْتُ - صَفٌّ - فَرِیضَةٌ

تِلْكَ ..... مُرَنَفَعَةٌ.

هَذِهِ ..... نَاجِحَةٌ.

هَذَا ..... جَمِیلٌ.

ذَلِكَ ..... کَبِیرٌ.

كلمات زیر را با دقت بخوانید.

لام خوانا

الْقَمَرُ أَلَوَدَ الْعِلْمَ الْمَدْرَسَةَ الْجَمِيلَ الْبِنْتَ الْفَرِيضَةَ الْكَبِيرَ

لام ناخوانا

الشَّمْسُ النَّاجِحَ الرَّجُلَ الصَّفَّ الطَّيِّبَ السُّؤَالَ اللَّوْحَةَ الدَّرْسَ

الْحُرُوفُ الشَّمْسِيَّةُ

ش ن ل ز ر د س ت ط ث ص ذ ض ظ

الشَّمْسُ

الْحُرُوفُ الْقَمَرِيَّةُ

خ و ف ح ق ك ج ي ب أ غ ع م ه

الْقَمَرُ

الف. کدام گزینه از نظر معنا با بقیه گزینه‌ها «ناهماهنگ» است؟

- ☐ آب   ☐ ابن   ☐ اُمُّ   ☐ إِنَّ
☐ شمس   ☐ گما   ☐ قَمَر   ☐ سَحَاب
☐ طَبِيب   ☐ جَمِيل   ☐ كَبِير   ☐ كَثِير
☐ قَالَ   ☐ مَكْتَبَة   ☐ جَبَل   ☐ صَفَّ

ب. هر کلمه را به معنای فارسی آن وصل کنید.

ایضاً	میهمان	إِلَى	بی‌میوه
ضیف	همچنین	بِلا ثَمَر	اتاق
لَوْحَة	دوست داری	غُرْفَة	به، به سوی، تا
ناجِح	دوست دارد	شُكْرًا	رفتی
يُحِبُّ	تابلو	ذَهَبَتْ	رفتم
تُحِبُّ	موفق	ذَهَبْتُ	مانند درخت
كُلُّ شَيْءٍ	هر چیزی	كَالشَّجَر	سپاسگزارم

الدَّرْسُ الْخَامِسُ

نورُ الْكَلَامِ

الدَّرْسُ الْخَامِسُ

الْمُعْجَم: واژه‌نامه (۲۲ کلمه)

أَمَان	امنیّت	لِ	برای لِهَذَا الصَّفِّ: این کلاس دارد. (برای این کلاس هست.)
خَشَب	چوب «جمع: أَخْشَاب»	الْمَرْءُ (امراً)	انسان، مرد
خَيْر	بهتر، بهترین، خوبی خَيْرٌ مِنْ: بهتر است از	نافِذَة	پنجره «جمع: نَوَافِذ»
دَهْر	روزگار	وَرْدَة	گُل
دَهَب	طلا	ه، هُ	ش، - او، - آن دَهَبُهُ: طلایش
عَلَى	بر، روی	هَاتَانِ	این دو، این‌ها (اشاره به دو اسم مؤنث)
عَلَيْكَ	بر تو، به زیانِ تو	هَذَانِ	این دو، این‌ها (اشاره به دو اسم مذکر)
فَخْر	افتخار	هُمَا	ایشان، آن دو، آنان «مثنای مذکر و مثنای مؤنث»
كُرْسِيّ	صندلی «جمع: كُرَاسِيّ»	هُوَ	او «مذکر»
كَلَام	سخن	هِيَ	او «مؤنث»
لَكَ	ت، - تو لَكَ: برایت، به سودِ تو	يَوْم	روز «جمع: أَيَّام»

نور الكلام

١. نِعْمَتَانِ مَجْهُولَتَانِ، الصَّحَّةُ وَالْأَمَانُ. رَسُولُ اللَّهِ ﷺ

٢. رِضَا اللَّهِ فِي رِضَا الْوَالِدَيْنِ. رَسُولُ اللَّهِ ﷺ

٣. أَدَبُ الْمَرْءِ، خَيْرٌ مِنْ ذَهَبِهِ. رَسُولُ اللَّهِ ﷺ

٤. الدَّهْرُ يَوْمَانِ؛ يَوْمٌ لَكَ وَيَوْمٌ عَلَيْكَ. الْإِمَامُ عَلِيُّ عَلَيْهِ السَّلَامُ

٥. شَيْئَانِ هُمَا مِلَاكُ الدِّينِ: الصِّدْقُ وَالْيَقِينُ. الْإِمَامُ عَلِيُّ عَلَيْهِ السَّلَامُ

هاتان

هذان

(اين دو دختر/خانم)

هَاتَانِ بَنَتَانِ.

هَاتَانِ الْبَنَتَانِ، نَظِيفَتَانِ.
هُمَا سَعِيدَةٌ وَ حَمِيدَةٌ.

(اين دو پسر/آقا)

هُذَانِ وَلَدَانِ.

هُذَانِ الْوَلَدَانِ، نَظِيفَانِ.
هُمَا سَعِيدٌ وَ حَمِيدٌ.

هاتانِ وَرَدَتانِ.

هاتانِ الْوَرَدَتانِ، جَمِیلَتانِ.

هَٰذَانِ کُرْسِیَّانِ.

هَٰذَانِ الْکُرْسِیَّانِ، خَشِیْبَانِ.

۱. اسم مفرد برای یک نفر یا یک چیز و اسم مثنی برای دو نفر یا دو چیز به کار می‌رود؛ مانند وَلَد (یک پسر)، بَنَت (یک دختر)، وَلَدَانِ (دو پسر)، بَنَتَانِ (دو دختر).
۲. اسم مثنی دو علامت دارد: «انِ» و «يْنِ»؛ مانند:
دو پسر دانش آموز (طَالِبَانِ، طَالِبَيْنِ)، دو دختر دانش آموز (طَالِبَتَانِ و طَالِبَتَيْنِ)
۳. «هَٰذَانِ» اسم اشاره برای مثنای مذکر و «هَاتَانِ» اسم اشاره برای مثنای مؤنث هستند؛ مانند: هَٰذَانِ کِتَابَانِ. (این‌ها دو کتاب‌اند).
هَاتَانِ صُورَتَانِ. (این‌ها دو تصویرند).

برای مطالعه

نام این علامت‌ها را به خاطر بسپارید.

فَتْحَه - کَسْرَه - ضَمَمَه - سَکُون - تَنْوِين

با کلمات داده شده، جاهای خالی را پُر کنید؛ سپس جمله‌ها را ترجمه کنید.

(وَلَدٌ - وَلَدَانِ - بِنْتُ - بَنَتَانِ)

هَاتَانِ، ..... مُحَجَّبَتَانِ.
هُمَا فَرِيدَةٌ وَ حَمِيدَةٌ.

هَذِهِ، ..... مُحَجَّبَةٌ.
هِيَ سَعِيدَةٌ.

هَذَا، ..... مُؤَدَّبٌ.
هُوَ سَعِيدٌ.

هَذَانِ، ..... مُؤَدَّبَانِ.
هُمَا فَرِيدٌ وَ حَمِيدٌ.

٢ التَّعْمِرينُ الثَّانِي:

در جای خالی گزینۀ مناسب به کار ببرید.

١. هاتانِ .....، مَسْرُورَتانِ. ☐ الرَّجُلُ ☐ الْمَرْأَتَانِ
٢. .... الْجَزِيرَةُ، مَجْهُولَةٌ. ☐ ذَلِكَ ☐ تِلْكَ
٣. هُذَانِ .....، مُرْتَفِعَانِ. ☐ الْجَبَلَانِ ☐ الْوَرْدَةُ
٤. .... النَّافِذَةُ، خَشَبِيَّةٌ. ☐ هَذَا ☐ هَذِهِ
٥. ذَلِكَ .....، نَظِيفٌ. ☐ الطَّالِبَةُ ☐ الطَّالِبُ
٦. هَذِهِ .....، كَبِيرَةٌ. ☐ الْمَدْرَسَةُ ☐ الْمَسْجِدَانِ

٣ التَّعْمِرينُ الثَّالِثُ:

ترجمه کنید.

١. قِيَمَةُ الْإِنْسَانِ، بِالْعِلْمِ وَ الْإِيمَانِ.

٢. لِهَذَا الصَّفِّ، نَافِذَتَانِ جَمِيلَتَانِ.

٣. أَلَوْلَدُ الصَّالِحِ، فَخْرٌ لِلْوَالِدَيْنِ.

٤. كَلَامُ الْوَالِدَيْنِ مِنَ الذَّهَبِ.

٥. هَاتَانِ الشَّجَرَتَانِ، بِلَا ثَمَرٍ.

٦. هُذَانِ الصَّقَّانِ، كَبِيرَانِ.

الدَّرْسُ السَّادِسُ

التَّفَكُّرُ

الدَّرْسُ السَّادِسُ

الْمُعْجَم: واژه‌نامه (۲۶ کلمه)

أَحْيَاء	زندگان «مفرد: حَيٌّ»	فَائِز	برنده
أَنْتُمْ	شما «جمع مذکر»	فَلَّاح	کشاورز
أَوْسَط	میان‌ترین أَوْسَطُهَا: میان‌ترین آن	كَنْز	گنج «جمع: كُنُوز»
أَوَّلِيكَ	آنان، آن	لَاعِب	بازیکن
جَالِس	نشسته	مِفْتَاح	کلید «جمع: مَفَاتِيح»
حَجَر	سنگ «جمع: أَحْجَار»	مَكْتَبَة	کتابخانه
حَدِيقَة	باغ «جمع: حَدَائِق»	مَوْت	مرگ
سَبْعِينَ	هفتاد	نَحْنُ	ما
سَنَة	سال «جمع: سَنَوَات»	وَاقِف	ایستاده
صَدَاقَة	دوستی	هَا	کَش، - او، - آن أَوْسَطُهَا: میان‌ترین آن
صِغَر	خُردسالی، کوچکی	هُؤُلَاءِ	اینان، این‌ها، این
عَدَاوَة	دشمنی کردن	هُمْ	ایشان، آنان «جمع مذکر»
عِنْدَ	نزد، کنار	هُنَّ	ایشان، آنان «جمع مؤنث»

التَّفَكُّرُ

١. تَفَكَّرْ سَاعَةً خَيْرٌ مِنْ عِبَادَةِ سَبْعِينَ سَنَةً. رَسُولُ اللَّهِ ﷺ

٢. عِدَاوَةُ الْعَاقِلِ خَيْرٌ مِنْ صِدَاقَةِ الْجَاهِلِ. الْإِمَامُ عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ

٣. أَلْعِلْمُ فِي الصَّغَرِ كَالنَّقْشِ فِي الْحَجَرِ. الْإِمَامُ عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ

٤. خَيْرُ الْأُمُورِ أَوْسَطُهَا. الْإِمَامُ عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ

٥. الْجَهْلُ مَوْتُ الْأَحْيَاءِ. حِكْمَةٌ

أُولَئِكَ

هَؤُلَاءِ

أُولَئِكَ، مُجَاهِدَاتٌ.
أُولَئِكَ الْمُجَاهِدَاتُ، صَابِرَاتٌ.
هُنَّ نَاجِحَاتٌ.

أُولَئِكَ، مُجَاهِدُونَ.
أُولَئِكَ الْمُجَاهِدُونَ، صَابِرُونَ.
هُم نَاجِحُونَ.

هُؤْلَاءِ، إِيْرَانِيَّاتٍ.
هَذِهِ، صُورَةُ اللَّاعِبَاتِ الْإِيْرَانِيَّاتِ.
هُؤْلَاءِ اللَّاعِبَاتُ، فَائِزَاتٌ.

هُؤْلَاءِ، إِيْرَانِيَّوْنَ.
هَذِهِ، صُورَةُ اللَّاعِبِيْنَ الْإِيْرَانِيَّيْنَ.
هُؤْلَاءِ اللَّاعِبُوْنَ، فَائِزُوْنَ.

١. «هُؤْلَاءِ» و «أُولَئِكَ» در اشاره به جمع مذکر و مؤنث مشترک هستند.

٢. اسمِ مذکر با «وَنَ» یا «يَنَ» جمع بسته و «جمعِ مذکرِ سالم» نامیده می‌شود؛
مثال: مُعَلِّمُونَ، مُعَلِّمِينَ

٣. اسمِ مؤنث با «ات» جمع بسته و «جمعِ مؤنثِ سالم» نامیده می‌شود؛ مثال:
مُعَلِّمَات

٤. جمعِ برخی اسم‌ها، «مُكْسَر» یعنی شکسته است.

در این جمع، شکلِ مفردِ کلمه تغییر می‌کند؛ مثال:

حَدِيقَةٌ: حَدَائِقُ   مِفْتَاح: مِفْتَاحِج   طِفْل: أَطْفَال   عِبْرَةٌ: عِبَر

الْتَمَارِين

١. الْتَمَرِينُ الْأَوَّلُ:

ترجمه کنید، سپس «جمع‌های سالم و مکسر» و نیز «مثنی» را معلوم کنید.

١. هُوَلاءِ الطُّلَّابِ، فَايزُونَ فِي مُسَابَقَتَيْنِ: مُسَابَقَةِ الْحِفْظِ وَ مُسَابَقَةِ الْقِرَاءَةِ.

٢. هُوَلاءِ الطَّالِبَاتِ، نَاجِحَاتٌ فِي مُسَابَقَةِ حِفْظِ الْقُرْآنِ.

٣. فِي كُتُبِ الْقِصَصِ، عَبَرُ لِلْأَطْفَالِ وَ الْكِبَارِ.

٤. أُولَئِكَ الرِّجَالُ، جَالِسُونَ عَلَى الْكَرَاسِيِّ.

٢. الْتَمَرِينُ الثَّانِي:

از کلمات زیر، در جای خالی کلمه مناسبی بنویسید؛ سپس جمله‌ها را ترجمه کنید.

(دو کلمه اضافه است). لَاعِبَةٌ - مَكْتَبَةٌ - نَافِذَةٌ - كُرْسِيٌّ - كَنْزٌ - وَرَدَةٌ

هَذَا، ..... ذَهَبِيٌّ.

هَذِهِ، ..... كَبِيرَةٌ.

هذه ..... جميلة.

هذه ..... ناجحة.

٣ التمرين الثالث:

در جای خالی گزینه مناسب بنویسید.

١. هاتان البنتان ..... في المسابقة.
  - فائزان
  - فائزتان
٢. تلك المرأة ..... على الكرسي.
  - جالسة
  - جالس
٣. زهراء و زينب و فاطمة .....
  - واقف
  - واقفات
٤. عباس و هاشم و ميثم .....
  - مسرورون
  - مسروران
٥. أولئك الأولاد ..... ممتازون.
  - لاعبون
  - لاعبات
٦. نحن ..... المدرسة.
  - طالبة
  - طالبات
٧. أنتم ..... ناجحون.
  - فلاحون
  - فلاحات

نَظَرَةُ إِلَى أَسمَاءِ الإِشَارَةِ

نگاهی به درس اوّل تا پایان درس ششم - اسم مفرد، مثنی و جمع

عدد و جنس	نشانه	مثال
	ندارد	حافظ
	ة	حافظه
	انِ و -ینِ	حافظانِ و حافظینِ حافظتانِ و حافظتینِ

عدد و جنس	نشانه	مثال
	وَنّ و یَنّ	حافظوَنّ، حافظینّ
	ات	حافظات
	ندارد	حُفّاظ

اسم اشاره

آن	ذَلِكَ		این	هَذَا	
	تِلْكَ			هَذِهِ	
آنها	أُولَئِكَ		اینها	هَٰذَانِ	
				هَاتَانِ	
				هَٰؤُلَاءِ	

تمرین برای خانه نام هر تصویر را مشخص کنید.

کُرسی ○ نافذة ○

صَعب ○ ذَهَب ○

حَجَر ○ خَشَب ○

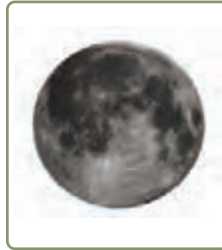
حَقِیْقَة ○ حَدیْقَة ○

دِیک ○ عُراب ○

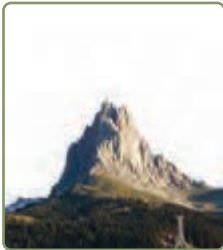
صَف ○ مَکْتَبَة ○

شَمْس ○ قَمَر ○

جَالِس ○ واقِف ○

جَمَل ○ جَبَل ○

طَیْب ○ طَیْبَة ○

طائِرَة ○ لاعِبَة ○

إمْرَأَة ○ رَجُل ○

هُؤْلَاءِ ○ هاتان ○

هَذا ○ هَذِهِ ○

کَنْز ○ دَهر ○

طالِب ○ فَلَاح ○

الدَّرْسُ السَّابِعُ (كلمه‌های پرسشی: هَلْ؟ أَمْ؟)

جواهرُ الكلام
هَلْ هَذَا كَلْبٌ؟ لا؛ هَذَا ذِئْبٌ. / أَمْ هَذِهِ شَجَرَةٌ؟ لا؛ هَذِهِ وَرْدَةٌ.

الدَّرْسُ السَّابِعُ

اَلْمُعْجَم: واژه‌نامه (۱۹ کلمه)

إِلَّا	به جز	عَنْب	انگور
أَنْتُمَا	شما (شما دوتن) «مَثْنِيْ مَذْكُر» و «مَثْنِيْ مَوْثَّث»	فُنْدُق	هتل
بَائِع	فروشنده	قَرِيب	نزدیک
بُسْتَان	باغ	قَرْيَة	روستا
بَعِيد	دور	قَلِيل	کم
جَزَاء	پاداش	لِسَان	زبان
جُنْدِي	سرباز	مَدِينَة	شهر
رُبَّ	چه بسا	هَلْ	آیا
رُمان	انار	هُنَا	اینجا
عَمُود	ستون		

جَوَاهِرُ الْكَلَامِ

١. هَلْ جَزَاءُ الْإِحْسَانِ إِلَّا الْإِحْسَانُ ﴿٦٠﴾ الرَّحْمَنُ

٢. الْمُؤْمِنُ قَلِيلُ الْكَلَامِ كَثِيرُ الْعَمَلِ. رَسُولُ اللَّهِ ﷺ

٣. سُكُوتُ اللِّسَانِ سَلَامَةٌ الْإِنْسَانِ. الْإِمَامُ عَلِيُّ عَلَيْهِ السَّلَامُ

٤. رَبُّ كَلَامٍ جَوَابُهُ السُّكُوتُ. الْإِمَامُ عَلِيُّ عَلَيْهِ السَّلَامُ

٥. أَلَوْفْتُ مِنَ الدَّهَبِ. حِكْمَةٌ

هَلْ؟ أَمْ (آيَا) نَعَمْ - لَا (بله، نه)

هَلْ هَذِهِ، شَجَرَةُ الرُّمَّانِ؟
نَعَمْ؛ هَذِهِ، شَجَرَةُ الرُّمَّانِ.

أَمْ هَذِهِ، حَقِيبَةُ الْمَدْرَسَةِ؟
لَا؛ هَذِهِ، حَقِيبَةُ السَّفَرِ.

هَلْ هُنَا مَدِينَةٌ؟
لا؛ هُنَا قَرْيَةٌ.

أَ هَذَا جُنْدِيٌّ؟
نَعَمْ؛ هَذَا جُنْدِيٌّ.

هَلِ الْفُنْدُقُ بَعِيدٌ؟
لا؛ الْفُنْدُقُ قَرِيبٌ.

«هَلْ» و «أَ» دو کلمهٔ پرسشی به معنای «آیا» هستند که در جوابِ آن‌ها «نَعَمْ» یا «لا» می‌آید.

تَرْجُمَانِ

الْتَّمَارِين

١ التَّمَرِينُ الْأَوَّلُ:

با توجّه به تصویر به پرسش‌های زیر پاسخ کوتاه دهید (در یک کلمه).

٢. هَلْ هُنَا مَدِينَةُ شِيرَاز؟
.....

١. هَلْ هَذِهِ شَجَرَةُ الْعِنَبِ؟
.....

٤. هَلْ هُوَ بَائِعُ الْحَقَائِبِ؟

٣. هَلْ هُنَا بُسْتَانٌ؟

٢. التَّمَرِينُ الثَّانِي:

ترجمه كنيد.

١. الْمَكْتَبَةُ بَعِيدَةٌ وَ الْمَدْرَسَةُ قَرِيبَةٌ.

٢. هَلْ هُنَا أَشْجَارُ الْعِنَبِ وَ الرُّمَّانِ؟ لَا.

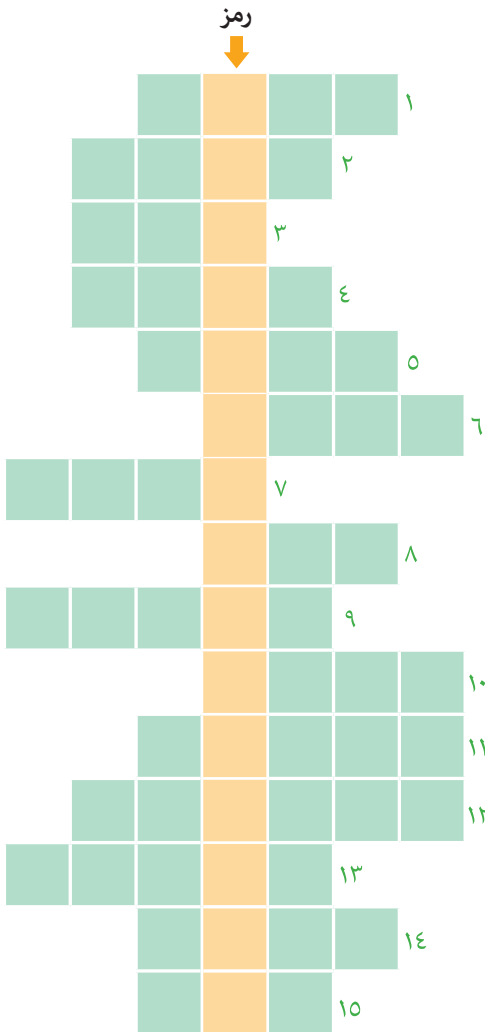
٣. هَلْ فِي هَذِهِ الْمَدِينَةِ فُنْدُقٌ؟ نَعَمْ.

٤. يَا وَلَدَانِ، أَ أَنْتُمَا حَاضِرَانِ؟ نَعَمْ، نَحْنُ حَاضِرَانِ.

۳ التَّمَرِينُ الثَّالِثُ:

با استفاده از کلمات زیر، جدول را کامل کنید و رمز را به دست بیاورید.
 غُرْفَة - لِسَان - كَلَام - يَوْم - صِحَّة - عَمُود - صَلَاة - طُلَّاب - قَرِيب - هُنَا -
 مُجَالَسَة - بَعِيد - نِسْيَان - أَوْلَيْكَ - عِدَاوَة

۱. زبان
۲. دانشجویان
۳. تندرستی
۴. سخن
۵. نماز
۶. اتاق
۷. ستون
۸. روز
۹. آن‌ها
۱۰. دور
۱۱. فراموشی
۱۲. همنشینی
۱۳. دشمنی
۱۴. نزدیک
۱۵. این‌جا

رمز: .....

الدَّرْسُ الثَّامِنُ (كَلِمَةُ پَرِشِی مَن)

مَنْ أَنْتَ؟ أَنَا سَمِيرٌ. / مَنْ أَنْتِ؟ أَنَا سَمِيرَةٌ.

الدَّرْسُ الثَّامِنُ

الْمُعْجَم: واژه‌نامه (۲۰ کلمه)

اُخْتُ	خواهر	حُسام	شمشیر
أَخ (أَخُو)	برادر	سَائِق	راننده
أَرْض	زمین	سَمَاء	آسمان «جمع: سَمَوات»
أَنَا	من	سَيَّارَة	خودرو
إِنَّ	قطعاً، به‌راستی که	سَيِّد	آقا، سرور سَيِّدَة : خانم
أَنْتِ	تو «مؤنث»	صَدِيق	دوست «جمع: أَصْدِقاء»
أَنْتَ	تو «مذکر»	ضَيْف	مهمان «جمع: ضُیوف»
أَنْتُنَّ	شما «جمع مؤنث»	كَاتِب	نویسنده
جَلِيسُ السَّوْءِ	همنشین بد سوء: بدی، بد	مَنْ	چه کسی، چه کسانی لِمَنْ: مالِ چه کسی، مالِ چه کسانی
جَوَال (أَلْهَاتِفُ الْجَوَالِ)	تلفن همراه	وَحْدَة	تنهایی

كُنُوزُ الْحِكَمِ

١. اَلنَّظَافَةُ مِنَ الْإِيمَانِ، وَ الْإِيمَانُ وَ صَاحِبُهُ فِي الْجَنَّةِ. رَسُولُ اللَّهِ ﷺ

٢. اَلْوَحْدَةُ خَيْرٌ مِنْ جَلِيسِ السَّوْءِ. رَسُولُ اللَّهِ ﷺ

٣. إِنَّ حُسْنَ الْعَهْدِ مِنَ الْإِيمَانِ. رَسُولُ اللَّهِ ﷺ

٤. اَلْعَجَلَةُ مِنَ الشَّيْطَانِ. اَلْإِمَامُ عَلِيُّ عَلَيْهِ السَّلَامُ

٥. رَبُّ كَلَامٍ كَالْحُسَامِ. اَلْإِمَامُ عَلِيُّ عَلَيْهِ السَّلَامُ

لِمَنْ؟

مَنْ؟

پاڻوئي شيمي ايران
دكتور افسانه صفوي

مَنْ هِيَ؟

هِيَ عَالِمَةٌ إِيرَانِيَّةٌ.

مَنْ هُوَ؟

هُوَ مُحَمَّدٌ بْنُ زَكَرِيَّا الرَّازِيُّ.

مَنْ هَذِهِ الْمَرْأَةُ؟
هِيَ مُجَاهِدَةٌ.

مَنْ هَذَا الْعَالِمُ؟
هُوَ أَبُو رِيحَانٍ.

لِمَنْ تِلْكَ السَّيَّارَةُ؟
لِمُدِيرِ الْمَدْرَسَةِ.

لِمَنْ هَذِهِ الْحَقِيبَةُ؟
لِمَرْيَمَ.

مَنْ أَنْتِ؟
أَنَا مُدِيرَةُ الْمَكْتَبَةِ.

مَنْ أَنْتَ؟
أَنَا مُدِيرُ الْمَكْتَبَةِ.

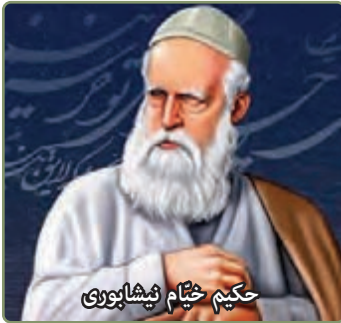
«مَنْ» به معنای «چه کسی» و «چه کسانی» است؛ مثال:

- مَنْ أَسْتَاذُ اللُّغَةِ الْفَارْسِيَّةِ؟ - أَلْسَيِّدُ أَكْبَرِي.
- مَنْ أَسْتَاذَةُ اللُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ؟ - أَلْسَيِّدَةُ شَفِيعِي.

الْتَّمَارِين

١ التَّمَرِينُ الْأَوَّلُ:

پاسخ هر پرسش کدام است؟

٢. مَنْ هُوَ؟

- ☐ هُوَ شَاعِرٌ إِيرَانِيٌّ.
- ☐ نَعَمْ؛ هُوَ شَاعِرٌ.

١. مَنْ هَذِهِ الْمَرْأَةُ؟

- ☐ هُوَ ضَيْفٌ.
- ☐ هِيَ كَاتِبَةٌ.

مرقد مولوى

٤. لِمَنْ هَذَا الْمَرْقَدُ؟

○ لِمَوْلَانَا جَلَالِ الدِّينِ.

○ هَذَا جَلَالُ الدِّينِ.

٣. مَنْ هِيَ؟

○ هِيَ لَاعِبَةٌ مُحَجَّبَةٌ.

○ هِيَ جُنْدِيَّةٌ شُجَاعَةٌ.

٢. التَّمَرِينُ الثَّانِي:

ترجمه كنيد.

١. هَلْ مِنْ رَبِّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ؟. أَلرَّغْدُ/ ١٦

٢. لِمَنْ ذَلِكَ الْجَوَالُ الْجَمِيلُ؟ - لِّلسَّيِّدِ أَخْلَاقِي.

٣. مَنْ هَذِهِ الْبِنْتُ الصَّغِيرَةُ؟ - هِيَ أُخْتُ سِينَا.

٤. مَنْ فِي الْغُرْفَةِ؟ - الْضُّيُوفُ فِي الْغُرْفَةِ.

٥. مَنْ أَنْتَ يَا بَنَاتُ؟ - نَحْنُ طَالِبَاتُ ذَلِكَ الصَّفِّ.

٣ التَّعْمِرينُ الثَّالِثُ:

گزینۀ مناسب را انتخاب کنید.

١. مَنْ أَنْتِ يَا بِنْتُ؟ ○ أَنْتِ صَدِيقُ حَامِدٍ ○ أَنَا صَدِيقَةُ زَيْنَب
٢. لِمَنْ هَذَا الْقَلَمُ؟ ○ لَتِلْكَ الطَّالِبَةِ ○ الْقَلَمُ هُنَا ○
٣. مَنْ ذَلِكَ الرَّجُلُ؟ ○ هُوَ سَائِقُ السَّيَّارَةِ ○ أَنْتِ سَائِقَةُ السَّيَّارَةِ ○
٤. مَنْ تِلْكَ الْبِنْتُ؟ ○ هِيَ أُخْتُ ثُرَيَّا ○ هُوَ أَخُو ثُرَيَّا ○
٥. أَنْتِ ..... يَا وَلَدٌ. ○ طَالِبٌ عَزِيزٌ ○ طَالِبَتَانِ عَزِيزَتَانِ ○

٤ التَّعْمِرينُ الرَّابِعُ:

به پرسش‌های زیر، پاسخ کوتاه دهید. (در یک یا دو کلمه)

١. مَنْ مُدِيرُ الْمَدْرَسَةِ؟ (مَنْ مُدِيرَةُ الْمَدْرَسَةِ؟)

٢. هَلِ الْوَحْدَةُ خَيْرٌ مِنْ جَلِيسِ السَّوْءِ؟

٣. مَنْ أَنْتِ؟ (مَنْ أَنْتِ؟)

٤. مَنْ خَالِقُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ؟

٥. مَنْ مُدَرِّسُ اللُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ؟ (مَنْ مُدَرِّسَةُ اللُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ؟)

تمرین برای خانه نام هر تصویر را مشخص کنید.

هُوَ ○ هِيَ ○

سائِقَة ○ سائِق ○

أَنْتِ ○ أَنْتِ ○

أَخْتِ ○ أَخ ○

أَنْتُنَّ ○ أَنْتُمْ ○

حَقِيبَة ○ حَقَائِب ○

فَلَّاحُونَ ○ فَلَّاحَات ○

ذَلِكَ ○ تِلْكَ ○

هُمَا ○ هُمْ ○

طَالِبَتَيْنِ ○ طَالِبَيْنِ ○

هَذَانِ ○ هَذَانِ ○

هُنَّ ○ هُمْ ○

صَفٌّكَم ○ صَفٌّكُنَّ ○

عُرْفَتُهُ ○ عُرْفَتُهَا ○

لَاعِبَيْنِ ○ لَاعِبَيْنِ ○

هُؤْلَاءِ ○ أُولَئِكَ ○

الدَّرْسُ التَّاسِعُ (كلمة پرسشی ما)

كُنْزُ النَّصِيحَةِ
ما هَذِهِ؟ هَذِهِ طَائِرَةٌ وَرَقِيَّةٌ.

الدَّرْسُ التَّاسِعُ

الْمُعْجَم: واژه‌نامه (۱۹ کلمه)

چه، چه چیز، چیست	ما، ماذا	برتر، برترین	أَفْضَلُ
مدارا کردن	مُدَارَاةٌ	سودمندترین	أَنْفَعُ
میز	مِنْصَدَة	خانه	بَيْت
مردم	ناس	اطراف	حَوْلَ
زنان	نِساء	چرخیدن	دَوْرَان
شان، - آنان «جمع مذکر» أَنْفَعُهُمْ: سودمندترینشان	هُمْ	ارزان	رَخِيصَة
م، - من أُمِّي: مادرم	ي	بنده	عَبْد
چپ	يَسَار	زندگی	عَيْش
راست	يَمِين	گران، ارزشمند	غَالِيَة
		انجام دهنده‌اش	فَاعِلُهُ

كَنْزُ النَّصِيحَةِ

١. أَفْضَلُ النَّاسِ أَنْفَعُهُمْ لِلنَّاسِ. رَسُولُ اللَّهِ ﷺ

٢. الْخَيْرُ كَثِيرٌ وَفَاعِلُهُ قَلِيلٌ. رَسُولُ اللَّهِ ﷺ

٣. الْإِنْسَانُ عَبْدُ الْإِحْسَانِ. الْإِمَامُ عَلِيُّ عَلَيْهِ السَّلَامُ

٤. بَلَاءُ الْإِنْسَانِ فِي لِسَانِهِ. الْإِمَامُ عَلِيُّ عَلَيْهِ السَّلَامُ

٥. سَلَامَةُ الْعَيْشِ فِي الْمُدَارَةِ. الْإِمَامُ عَلِيُّ عَلَيْهِ السَّلَامُ

مَا؟

ما هَذِهِ؟
هَذِهِ هَدِيَّةٌ لِأُمِّي.

ما هَذَا؟
هَذَا مِفْتَاحُ بَيْتِكَ.

ما مَعْنَى هَذِهِ الْعَلَامَةِ؟
الِدَّوْرَانُ إِلَى الْيَسَارِ مَمْنُوعٌ.

ما مَعْنَى هَذِهِ الْعَلَامَةِ؟
الِدَّوْرَانُ إِلَى الْيَمِينِ مَمْنُوعٌ.

«ما» و «ماذا» برای پرسش از «چیستی» است؛ مثال:

مَا الْمُشْكِلُ؟   مَا اسْمُكَ؟   مَا الْخَبْرُ؟   ماذا هنا؟

این جمله ها را ترجمه کنید.

مَا اللُّغَةُ الرَّسْمِيَّةُ فِي إِيرَانَ؟ - الْفَارْسِيَّةُ.

ماذا عَلَى الْمِنْصَدَةِ؟ - جَوَّالُ أُمِّي.

مَا حَوْلَ الْبَيْتِ؟ - عَمُودٌ كَبِيرٌ.

١ التَّمَرِينُ الْأَوَّلُ:

به پرسش‌های زیر، پاسخ کوتاه دهید. (در یک کلمه)

٢. مَا تِلْكَ عَلَى الْجَبَلِ؟

١. مَا ذَلِكَ؟

٤. مَا هَذِهِ؟

٣. مَا هَذَا؟

٢ التَّمرينُ الثَّاني:

ترجمه كنيد.

١. ما هاتان؟ - هاتان، هَدِيَّتَانِ غَالِيَتَانِ.

٢. ما هَذِهِ؟ - هَذِهِ، جَائِزَةٌ ذَهَبِيَّةٌ لِلْفَائِزِ الْأَوَّلِ.

٣. ماذا في تِلْكَ السَّيَّارَةِ الْكَبِيرَةِ؟ - حَقَائِبُ الْمُسَافِرِينَ.

٣ التَّمرينُ الثَّالثُ:

متضادّ كلمات زیر کدام است؟

صَعْب - حُسْن - رَخِيصَة - كَثِير - جَالِس - جَمَاعَة - بَعِيد

قَرِيب ≠ ..... قَلِيل ≠ ..... وَحْدَة ≠ ..... سَهْل ≠ .....

وَاقِف ≠ ..... سَوْء ≠ ..... غَالِيَة ≠ .....

٤ التَّمرينُ الرَّابِعُ:

از میان کلمات زیر، معادل مؤنث هر کلمه را پیدا کنید و بنویسید.

الْبِنْتُ - الْبَنَات - الْمَرْأَة - النِّسَاء - هَذِهِ - أَنْتِ - هِيَ - الْأُخْتُ - هَاتَانِ - تِلْكَ

الرَّجُلُ: ..... الْوَلَدُ: ..... الرَّجَالُ: ..... الْأَوْلَادُ: ..... أَنْتَ: .....

هَذَا: ..... ذَلِكَ: ..... هَذَانِ: ..... الْأَخ: ..... هُوَ: .....

الدَّرْسُ العَاشِرُ (كلمة پرسشی آين)

الْحِكْمُ النَّافِعَةُ
أَيْنَ الْوَلَدُ الصَّغِيرُ؟ تَحْتَ الْمِنْضَةِ.

الدَّرْسُ الْعَاشِرُ

الْمُعْجَم: واژه‌نامه (۲۱ کلمه)

أَقْدَام	پاها «مفرد: قَدَم»	عَلَيْكَ بِـ	بر تو باد!، بر تو لازم است.
أَمَامَ	روبه‌رو	فَوْقَ	بالا، روی
أَيْنَ	کجا مِنْ أَيْنَ: اهلِ کجا، از کجا	قَرِيبٌ مِنْ	نزدیک به
بَاب	در «جمع: أَبْوَاب»	قَمِيصَ	پیراهن
تَحْتَ	زیر	كُم	یتان، ـ شما «جمع مذکر»
جَنْبَ	کنار	كُما	یتان، ـ شما «مثنیٰ مذکر» و «مثنیٰ مؤنث»
خَلْفَ	پشت	كُنَّ	یتان، ـ شما «جمع مؤنث»
سِرْوَال	شلوار	وَرَاءَ	پشت
سَفِينَة	کشتی	هُنَاكَ	آنجا
عَلَى الْيَسَارِ	سمت چپ	يَدَ	دست
عَلَى الْيَمِينِ	سمت راست		

الْحِكْمُ النَّافِعَةُ

١. الْأَعْمَالُ بِالنِّيَّاتِ. رَسُولُ اللَّهِ ﷺ

٢. عَلَيْكَ بِمُدَارَاةِ النَّاسِ. رَسُولُ اللَّهِ ﷺ

٣. حُسْنُ الْخُلُقِ نِصْفُ الدِّينِ. رَسُولُ اللَّهِ ﷺ

٤. الْجَنَّةُ تَحْتَ أَقْدَامِ الْأَمْهَاتِ. رَسُولُ اللَّهِ ﷺ

٥. يَدُ اللَّهِ مَعَ الْجَمَاعَةِ. الْإِمَامُ عَلِيُّ بْنُ أَبِي تَالِبٍ

أَيْنَ؟

أَيْنَ الرَّجُلُ؟
تَحْتَ السَّيَّارَةِ.

أَيْنَ السَّفِينَةُ؟
فِي الْخَلِيجِ الْفَارِسِيِّ.

أَيْنَ الْوَلَدُ؟
خَلْفَ الْبَابِ.

أَيْنَ الْبَيْتِ؟
فَوْقَ الشَّجَرَةِ.

أَيْنَ الرَّجُلِ؟
أَمَامَ بَابِ الْبَيْتِ.

أَيْنَ الرَّجُلِ؟
بَيْنَ السَّيَّارَتَيْنِ.

أَيْنَ الْقَمِيصِ وَالسَّرَوَالِ؟
فِي الْحَقِييبَةِ.

أَيْنَ الزَّرافَةِ؟
وَرَاءَ الشَّجَرَةِ.

أَيْنَ الطِّفْلِ؟
عِنْدَ أُمِّهِ.

۱. در پاسخ به «أَيْنَ» از چنین کلماتی استفاده می‌کنیم:

فَوْقَ، تَحْتَ، أَمَامَ، خَلْفَ (وَرَاءَ)، جَنْبَ، عِنْدَ، حَوْلَ، بَيْنَ، فِي، عَلَى، عَلَى الْيَمِينِ، عَلَى الْيَسَارِ، هُنَا، هُنَاكَ

۲. برای اینکه از کسی بپرسیم «شما اهل کجا هستید؟» از اصطلاح «مِنْ أَيْنَ؟» استفاده می‌کنیم:

مِنْ أَيْنَ أَنْتِ؟
- أَنَا مِنْ مِصرَ. (أَنَا مِصْرِيَّةٌ.)

مِنْ أَيْنَ أَنْتَ؟
- أَنَا مِنْ مِصرَ. (أَنَا مِصْرِيٌّ.)

اکنون به یکی از دو پرسش زیر پاسخ دهید.

- مِنْ أَيْنَ أَنْتَ؟ ..... .

- مِنْ أَيْنَ أَنْتَ؟ ..... .

۳. اصطلاح «عَلَيْكَ بِ» به معنای «بر تو لازم است»، «تو باید» و «پایبند باش به...» است؛ مثال: عَلَيْكَ بِالْخُرُوجِ = بر تو لازم است خارج شوی. تو باید خارج شوی.

ترجمه این جملها چیست؟

عَلَيْكَ بِالشُّكْرِ. ..... . عَلَيْكَ بِمُدَارَاةِ النَّاسِ. ....

عَلَيْكَ بِالصَّبْرِ. .... . عَلَيْكُمَا بِحُبِّ الْأَصْدِقَاءِ. ....

عَلَيْكُم بِالْإِحْسَانِ. .... . عَلَيْكُمْ بِالْقُرْآنِ. ....

١ التَّمَرِينُ الْأَوَّلُ:

با توجّه به تصویر به پرسش‌های زیر پاسخ کوتاه دهید.

أَيْنَ الْبَيْتَانِ؟

أَيْنَ الْبَقَرَةُ؟

٢ التَّمَرِينُ الثَّانِي:

ترجمه کنید.

.....	١. أَيْنَ الْمَكْتَبَةِ؟	- عَلَى الْيَمِينِ.
.....	٢. أَيْنَ الْبُسْتَانِ؟	- عَلَى الْيَسَارِ.
.....	٣. مِنْ أَيْنَ أَنْتَ؟	- أَنَا مِنْ الْيَمَنِ.
.....	٤. أَيْنَ الْمِفْتَاحِ؟	- هُنَاكَ؛ عَلَى الْبَابِ.
.....	٥. أَيْنَ مَدِينَةُ بَدْرَةَ؟	- قَرِيبَةً مِنْ إِيلَامِ.

٣ التَّمَرِينُ الثَّالِثُ:

با توجّه به تصویر، به پرسش‌ها پاسخ کوتاه دهید.

١. أَيْنَ الْوَلَدُ؟

٢. أَيْنَ السَّيَّارَةُ؟

٣. أَيْنَ الرَّجُلُ؟

٤. أَيْنَ الْمَرْأَةُ؟

٥. أَيْنَ الْجَوَّالُ؟

٦. ماذا عَلَى السَّيَّارَةِ؟

٧. هَلْ هَذَا الرَّجُلُ جَالِسٌ؟

تمرین برای خانه به پرسش‌های زیر، پاسخ کوتاه دهید.

أَيْنَ هَذَا الْعُرَابُ؟

- ☐ فَوْقَ الشَّجَرَةِ ☐ خَلْفَ الشَّجَرَةِ

أَيْنَ تِلْكَ الْبَيْتُ؟

- ☐ وَرَاءَ الشَّجَرَتَيْنِ ☐ بَيْنَ الشَّجَرَتَيْنِ

أَيْنَ هَذِهِ الْبَقَرَةُ؟

- ☐ تَحْتَ الشَّجَرَةِ ☐ عَلَى الشَّجَرَةِ

أَيْنَ هَذَا الْوَلَدُ؟

- ☐ جَنْبَ الشَّجَرَةِ ☐ عَلَى الشَّجَرَةِ

أَيْنَ الْفَلَّاحُ وَقِفَ؟

- ☐ خَلْفَ الشَّجَرَةِ ☐ أَمَامَ الشَّجَرَةِ

الدَّرْسُ الْحَادِي عَشَرَ (كلمة پرسشی کم)

الْمَوَاعِظُ الْعَدَدِيَّةُ

كَمْ حَقِيبَةً عَلَى الْمِنْصَدَةِ؟ خَمْسَةُ حَقَائِبَ.

الدَّرْسُ الْحَادِي عَشَرَ

الْمُعْجَم: واژه‌نامه (۲۳ کلمه)

آفرید	خَلَقَ	دروازه	إِثْنَا عَشَرَ
پنج	خَمْسَةَ	دو	إِثْنَانِ
هفت	سَبْعَةَ	یازده	أَحَدَ عَشَرَ
شش	سِتَّةَ	چهار	أَرْبَعَةَ
ماه «جمع: شُهور»	شَهْرَ	هفته	أُسْبُوعَ
ده	عَشْرَةَ	کسی که، که	الَّذِي
چند، چقدر	كَمْ	دریا «جمع: بِحَار»	بَحْرَ
قرآن	مُصْحَفَ	نُه	تِسْعَةَ
نگاه	نَظَرَ	سه	ثَلَاثَةَ
درد	وَجَعَ	هشت	ثَمَانِيَةَ
چهره	وَجْهَ	گذرنامه	جَوَاز (جَوَازُ السَّفَرِ)
		کیف، چمدان «جمع: حَقَائِب»	حَقِيبَةَ

الْمَوَاعِظُ الْعَدَدِيَّةُ

١. **النَّظَرُ فِي ثَلَاثَةِ أَشْيَاءَ، عِبَادَةٌ:**
«النَّظَرُ فِي الْمُصْحَفِ» وَ «النَّظَرُ فِي وَجْهِ الْوَالِدَيْنِ» وَ «النَّظَرُ فِي الْبَحْرِ».

٢. أَرْبَعَةٌ، قَلِيلُهَا كَثِيرٌ: «الْفَقْرُ وَ الْوَجْعُ وَ الْعَدَاوَةُ وَ النَّارُ».

٣. خَمْسَةُ أَشْيَاءَ، حَسَنَةٌ فِي النَّاسِ: «الْعِلْمُ وَ الْعَدْلُ وَ السَّخَاوَةُ وَ الصَّبْرُ وَ الْحَيَاءُ».

كَمْ؟

كَمْ جَوَالًا هُنَا؟
ثَلَاثَةٌ.

كَمْ يَوْمًا أَيَّامُ الْأُسْبُوعِ؟
سَبْعَةٌ.

كَمْ غَوَاصًا فِي هَذِهِ الصُّورَةِ؟
أَرْبَعَةٌ.

كَمْ لَاعِبًا فِي الصُّورَةِ؟
سِتَّةٌ.

كَمْ سِرْوَالًا هُنَا؟
ثَمَانِيَّةٌ.

كَمْ عَدَدُ الْمَفَاتِيحِ؟
خَمْسَةٌ.

١. هر سه حدیث از رسول الله ﷺ است.

۱. عددهای اصلی:

۱. واحد ۲. اثنان ۳. ثلاثة ۴. أربعة ۵. خمسة ۶. ستة
۷. سبعة ۸. ثمانية ۹. تسعة ۱۰. عشرة ۱۱. أحد عشر ۱۲. اثناعشر

۲. کلمه پرسشی «کَمْ» به معنای «چند» است؛ مثال:

کَمْ جَوَازاً عَلَى الْمِنْصَدَةِ؟ - عَشْرَةٌ.

الْتِمَارِينَ

۱ التَّمَرِينُ الْأَوَّلُ:

گزینه درست کدام است؟

۱. کَمْ أُسْبُوعاً فِي الشَّهْرِ؟ ○ عَشْرَةٌ ○ أَرْبَعَةٌ
۲. کَمْ صَفّاً فِي الْمَرْحَلَةِ الْإِبْتِدَائِيَّةِ؟ ○ سِتَّةٌ ○ اِثْنَانِ

۲ التَّمَرِينُ الثَّانِي:

ترجمه کنید.

۱. ﴿هُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ﴾ هود: ۷

۲. ﴿إِنَّ عِدَّةَ الشُّهُورِ عِنْدَ اللَّهِ اثْنَا عَشَرَ شَهْرًا﴾ التَّوْبَةِ: ۳۶

۳. کَمْ يَوْماً أَنْتَ فِي السَّفَرِ؟ - تَقْرِيباً تِسْعَةُ أَيَّامٍ.

نَظَرَةٌ إِلَى أَسْمَاءِ الْإِسْتِفْهَامِ

نگاهی به درس هفتم تا پایان درس یازدهم

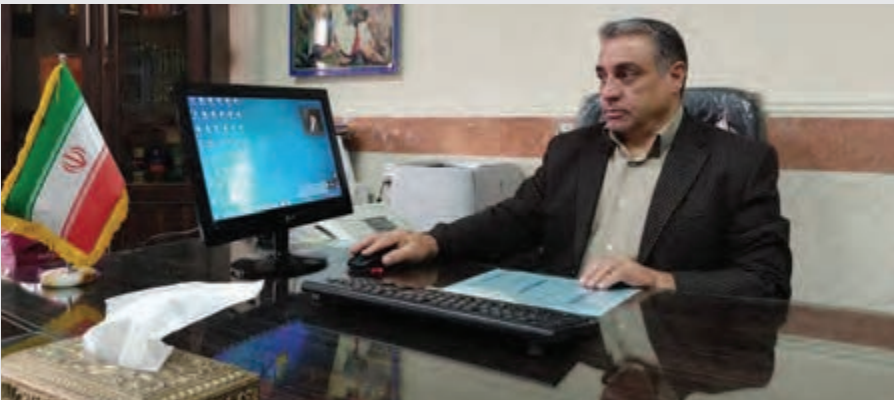

مثال

کلمه پرسشی

هَلْ هَذَا جُنْدِيٌّ؟ (أَهَذَا جُنْدِيٌّ؟) - نَعَمْ؛ هَذَا جُنْدِيٌّ.

أ، هَلْ: آيا

مثال

کلمه پرسشی

مَنْ هُوَ؟ - هُوَ مُدِيرُ الْمَدْرَسَةِ.

مَنْ: چه کسی، کیست، چه کسانی

مثال

کلمه پرسشی

لِمَنْ هَذِهِ الْحَقِيَّةُ؟ - هَذِهِ الْحَقِيَّةُ، لِصَدِيقَتِي.

لِمَنْ: مالِ چه کسی

مثال

کلمه پرسشی

ما هَذَا؟ - ذَلِكَ قَلَمٌ.

ما، ماذا: چیست، چه چیزی

مثال

کلمه پرسشی

مِنْ أَيْنَ أَنْتَ؟ - مِنْ هَمْدَانَ.

أَيْنَ: کجا

مثال

کلمه پرسشی

كَمْ طَالِبًا فِي الصَّفِّ؟ - عَشْرَةٌ.

كَمْ: چند

تمرین برای خانه به پرسش‌های زیر، پاسخ کوتاه دهید.

۱. کَمَ قَلَمًا هُنَا؟   اِثْنَا عَشَرَ قَلَمًا.   قَلَمُكَ هُنَاكَ.
۲. أَيْنَ مَدِينَةُ بَابِلَسَر؟   إِنَّهَا جَمِيلَةٌ.   فِي شَمَالِ إِيرَانَ.
۳. مِنْ أَيْنَ هَذَا الْوَلَدُ؟   مِنْ قَرْيَةٍ بِطَرُود.   هُوَ فِي الْبَيْتِ.
۴. أَمْ هَذِهِ شَجَرَةُ الْعَنْبِ؟   لَا؛ هَذِهِ شَجَرَةُ الْعَنْبِ.   نَعَمْ؛ هَذِهِ شَجَرَةُ الْعَنْبِ.
۵. مَا اسْمُكَ؟   اسْمُكَ بَرُوین.   اسْمِي بَرُوین.
۶. مَاذَا فِي يَدِكَ؟   جَوَالِي فِي يَدِي.   جَوَالُكَ فِي يَدِكَ.
۷. مَنْ أَنْتِ؟   أَنَا حَمِيدَةٌ.   أَنَا حَمِيدٌ.
۸. لِمَنْ هَذَا الدَّيْكُ؟   هَذَا دَيْكِي.   هَذَا دَيْكُ.
۹. هَلْ هِيَ أُخْتُكَ؟   لَا؛ هِيَ أُخْتِي.   نَعَمْ؛ إِنَّهَا أُخْتِي.
۱۰. كَيْفَ حَالُكَ؟   أَنَا بِخَيْرٍ.   أَنْتَ بِخَيْرٍ.

الدَّرْسُ الثَّانِي عَشَرَ (ضمير)

حِوَارُ بَيْنَ وَلَدَيْنِ
- صَبَاحَ الْخَيْرِ. - صَبَاحَ النُّورِ.

الدَّرْسُ الثَّانِي عَشَرَ

الْمُعْجَم: واژه‌نامه (۱۵ کلمه)

أَب (أَبُو)	پدر	فِي أَمَانِ اللَّهِ	خداحافظ
أُسْرَة	خانواده	كَيْفَ	چطور
إِلَى اللَّقَاءِ	به امید دیدار	لِكَ	كَت، - تَو حَالِك: حالت، حالِ تَو
أَنَا بِخَيْرٍ	خوبم	مَعَ السَّلَامَةِ	به سلامت
جَدَّ	پدربزرگ جَدَّة: مادربزرگ	نَا	يَمَان، - مَا فُنْدُقْنَا: هتلِمان، هتلِ ما
حِوَار	گفت و گو	نِهَائِيَة	پایان
شَارِع	خیابان	هُمَا	يَشَان، - آن‌ها، - آن‌دو وَجْهَهُمَا: صورتشان
صَبَاحَ الْخَيْرِ، صَبَاحَ النُّور	صبح به خیر		

حوار بين ولدَيْن

سمير:

- أهلاً وَ سهلاً بِكُمْ؛ صَبَاحُ الْخَيْرِ.

- كَيْفَ حَالُكَ؟

- أَنَا بِخَيْرٍ؛ مِنْ أَيْنَ أَنْتَ؟

- أَنَا مِنَ الْعِرَاقِ؛ هَلْ أَنْتَ مِنْ مَشْهَد؟

- وَ أَنَا مِنَ الْبَصْرَةِ.

- اِسْمِي سَمِيرٌ وَ مَا اِسْمُكَ؟

حميد:

- صَبَاحُ النَّورِ.

- أَنَا بِخَيْرٍ وَ كَيْفَ أَنْتَ؟

- أَنَا مِنْ إِيْرَانِ وَ مِنْ أَيْنَ أَنْتَ؟

- لَا؛ أَنَا مِنْ مَازَنْدَرَانِ.

- مَا اِسْمُكَ؟

- اِسْمِي حَمِيدٌ.

- أَيْنَ أُسْرَتُكَ؟ - هُمْ جَالِسُونَ هُنَاكَ.
- أَيْنَ فُنْدُقُكُمْ؟ - ذَلِكَ أَبِي وَتِلْكَ أُمِّي.
- كَمْ يَوْمًا أَنْتُمْ فِي كَرْبَلَاءَ؟ - ذَلِكَ جَدِّي وَتِلْكَ جَدَّتِي.
- مَنْ هَذَا الْوَلَدُ؟ - فِي نِهَايَةِ هَذَا الشَّارِعِ.
- مَا اسْمُهُ؟ - ثَلَاثَةُ أَيَّامٍ.
- فِي أَمَانٍ اللَّهُ. - هُوَ أَخِي.
- إسمُهُ جَعْفَرٌ. - إِلَى اللَّقَاءِ. مَعَ السَّلَامَةِ.

الْتَّمَارِين

١ التَّمَرِينُ الْأَوَّلُ:

با تَوَجُّه به متن درس، پاسخ صحیح و غلط را معلوم کنید.

صحيح غلط

☐	☐	١. سَمِيرٌ مِنْ مِصر.
☐	☐	٢. جَعْفَرٌ أَخُو حَمِيدٍ.
☐	☐	٣. حَمِيدٌ مِنْ مَارَنْدَرَانِ.
☐	☐	٤. أُسْرَةُ حَمِيدٍ فِي كَرْبَلَاءَ أَرْبَعَةَ أَيَّامٍ.
☐	☐	٥. فُنْدُقُ أُسْرَةِ حَمِيدٍ فِي بَدَايَةِ الشَّارِعِ.

۲ التَّمَرِينُ الثَّانِي:

به پرسش‌های زیر پاسخ دهید.

۱. كَيْفَ حَالُكَ؟ (كَيْفَ حَالُكَ؟)
۲. مِنْ أَيْنَ أَنْتَ؟ (مِنْ أَيْنَ أَنْتَ؟)
۳. مَا اسْمُكَ؟ (مَا اسْمُكَ؟)
۴. أَيْنَ بَيْتُكَ؟ (أَيْنَ بَيْتُكَ؟)

تمرین برای خانه کدام کلمه از نظر معنا با سه کلمه دیگر «ناهماهنگ» است؟

۱	أَبُو	أُمُّ	أَخُو	أَمَامَ
۲	وَجَعَ	شَارِعَ	مَدِينَةَ	قَرِيَّةَ
۳	شَهْرَ	سَنَةَ	بَحْرَ	يَوْمَ
۴	فُنْدُقَ	صَبَاحَ	بُسْتَانَ	صَفَّ
۵	أَنَا	أَنْتَ	هَلْ	هُوَ
۶	نَحْنُ	خَلَقَ	أَنْتُمْ	هُمْ
۷	أُسْرَةَ	كَيْفَ	أَيْنَ	كَمْ
۸	لَكَ	وَ	هَا	لَنَا
۹	سِتَّةَ	ثَمَانِيَةَ	أُسْبُوعَ	عَشْرَةَ
۱۰	وَجْهَ	شَمْسَ	قَمَرَ	سَحَابَ
۱۱	ذَلِكَ	ثَلَاثَةَ	هَذِهِ	تِلْكَ
۱۲	هَذَا	هَاتَانِ	هَؤُلَاءِ	إِلَى

نَظَرَةٌ إِلَى الصَّمَائِرِ

نگاهی به درس اول تا پایان درس دوازدهم

ضمی‌های مُنْفَصِل				
عربی				فارسی
أَنَا		أَنَا		من
أَنَا فَائِزَةٌ.		أَنَا فَائِزٌ.		
أَنْتِ (مفرد مؤنث)		أَنْتَ (مفرد مذکر)		تو
أَنْتِ نَاجِحَةٌ.		أَنْتَ نَاجِحٌ.		
هِيَ (مفرد مؤنث)		هُوَ (مفرد مذکر)		او
هِيَ جَمِيلَةٌ.		هُوَ جَمِيلٌ.		
نَحْنُ		نَحْنُ		ما
نَحْنُ وَاقِفَتَانِ.		نَحْنُ وَاقِفَاتُ.		
أَنْتُمَا (مثنیٰ مذکر)		أَنْتُنَّ (جمع مؤنث)		شما
أَنْتُمَا مَسْرُورَانِ.		أَنْتُنَّ مَسْرُورَاتُ.		
هُمَا (مثنیٰ مؤنث)		هُنَّ (جمع مؤنث)		ایشان (آن‌ها)
هُمَا جَالِسَتَانِ.		هُنَّ جَالِسَاتُ.		

۱. قابل توجه دانش‌آموزان:

مطالب این بخش، جدید نیست. شما قبلاً معنای این ضمی‌ها را آموخته‌اید. اکنون در این بخش، آن‌ها را در دسته‌بندی مرتب مشاهده می‌کنید. در منزل مطالعه کنید؛ سپس در کلاس درس، صرفاً رفع اشکال کنید.

ضمیرهای متصل

فارسی				عربی
مَ، - من				ی بَیْتِی
تَ، - تو				لَک (مفرد مذکر) بَیْتُکَ لَک (مفرد مؤنث) بَیْتُکِ
شَ، - او				هُ، هِ (مفرد مذکر) بَیْتُهُ هَا (مفرد مؤنث) بَیْتُهَا
مَ، - ما				نَا بَیْتُنَا
تَ، - شما				کُم (جمع مذکر) بَیْتُکُم کُنْ (جمع مؤنث) بَیْتُکُنَّ کُما (مثنیٰ مذکر) بَیْتُکُما
شان، - ایشان (- آن‌ها)				هُم، هِم (جمع مذکر) بَیْتُهُم هُنَّ، هِنَّ (جمع مؤنث) بَیْتُهُنَّ هُما، هِما (مثنیٰ مذکر) بَیْتُهُما

ضمير							
ترجمه فارسی	متصل		ترجمه فارسی	منفصل			
	مؤنث	مذكر		مؤنث	مذكر		
ش، - او یشان، - ایشان (- آن دو) یشان، - ایشان (- آن ها)	ها هُما هَنَّ	هُ هُما هُم	او ایشان (آن دو) ایشان (آن ها)	هِيَ هُما هَنَّ	هُوَ هُما هُم	مفرد مثنی جمع	شخص
ت، - تو یتان، - شما (دو نفر) یتان، - شما (چند نفر)	كِ کُما کُنَّ	لَک کُما کُم	تو شما (دو نفر) شما (چند نفر)	أَنْتِ أَنْتُما أَنْتُنَّ	أَنْتَ أَنْتُما أَنْتُمْ	مفرد مثنی جمع	شخص
م، - من مان، - ما	ي نا	ي نا	من ما	أَنَا نَحْنُ	أَنَا نَحْنُ	متکلم واحده متکلم مع الغير	

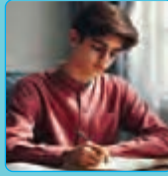
تمرین برای خانه در جای خالی با توجه به ترجمه فارسی، ضمیر مناسب بنویسید.

۱. مَا اسْمُ ..... ؟ - اسمی نورا. [نامت چیست؟ - نامم نورا است.]   ☐ كَ   ☐ كِ
۲. هَذَا نَاصِرٌ. .... ناچِج. [این ناصر است. او موفق است.]   ☐ هِيَ   ☐ هُوَ
۳. .... عِيسَى وَ مُوسَى. [ایشان عیسی و موسی هستند.]   ☐ هُمَا   ☐ هُمْ
۴. يَا بَنَاتِ، أَيْنَ صَفٌّ ..... [ای دخترها، کلاستان کجاست؟]   ☐ كُنَّ   ☐ كُمْ
۵. .... طَالِبَانِ مُؤَدَّبَانِ. [شما دو دانش‌آموز با ادبید.]   ☐ أَنْتُمَا   ☐ أَنْتُمْ
۶. .... فِي الصَّفِّ الْأَوَّلِ. [من در کلاسِ اوّل هستم.]   ☐ هُوَ   ☐ أَنَا
۷. .... أُمّهَاتُ صَابِرَاتٍ. [ایشان مادرانی بُردبارند.]   ☐ هُنَّ   ☐ أَنْتُنَّ
۸. .... لِاعِبَةٍ فَائِزَةٍ. [تو بازیکنی برنده‌ای.]   ☐ أَنْتِ   ☐ أَنْتَ
۹. مَدْرَسَتُ ..... جَمِيلَةٌ. [مدرسه‌ام زیباست.]   ☐ هِيَ   ☐ هِيَ
۱۰. عَلَيَّ ..... بِالْخُرُوجِ. [باید بیرون بروی.]   ☐ كَ   ☐ هِيَ
۱۱. .... مِنْ إِيْرَانِ. [ما اهلِ ایرانیم.]   ☐ هُمَا   ☐ نَحْنُ
۱۲. عَلَيَّ ..... بِالصَّبْرِ. [باید صبر کنید.]   ☐ هِيَ   ☐ كُمْ

فعل ماضى

قَرَأَتْ

كَتَبَ

سَمِعَتْ

رَفَعَ

صَبَرَتْ

حَزَنْتَ

عَرَفْتُ

جَلَسَ

لَعِبُوا

عَلِمْنَ

وَقَفْتَا

صَعِدْنَا

وَصَلَا

فَرَحْنُ

أَكَلْنَا

نَظَرْتُمَا

الدَّرْسُ الثَّالِثَ عَشَرَ (فعل ماضى: فَعَلْتُ، فَعَلْتَ، فَعَلَتْ)

(فِي السُّوقِ)

الدَّرْسُ الثَّالِثُ عَشَرَ

الْمُعْجَم: واژه‌نامه (۲۴ کلمه)

مأمورِ پلیس	شُرْطِیّ	گرفت، برداشت	أَخَذَ
بسیار متشکرم	شُكْرًا جَزِيلًا	خرید اِشْتَرَيْتُ: خریدم اِشْتَرَيْتُ: خریدی «مذکر» اِشْتَرَيْتُ: خریدی «مؤنث»	اِشْتَرَيْتُ
چادر	عِبَاءَةٌ	خورد أَكَلْتُ: خوردم أَكَلْتُ: خوردی «مؤنث»	أَكَلْتُ
پرچم	عَلَمٌ	هزار	أَلْفٌ
شُست	عَسَلَ	یا	أَمٌّ
پیراهنِ زنانه	فُسْتَانٌ	ماند بَقِيَتْ: ماندی	بَقِيَتْ
خواند	قَرَأَ	سیب	تُفَاحٌ، تُفَاحَةٌ
بود	كَانَ، كَانَتْ	یاد کرد	ذَكَرَ
نوشت	كَتَبَ	رفت	ذَهَبَ
هیچ فرقی نیست	لَا فَرْقَ	نامه	رِسَالَةٌ
لباس‌ها	مَلَابِسٌ	بالا بُرد، برداشت	رَفَعَ
تو به تنهایی «مذکر» وَحْدَكَ: تو به تنهایی «مؤنث»	وَحْدَكَ	بازار	سوق

فعل ماضی بر زمان گذشته دلالت دارد؛ مانند: «رَفَعْتُ: دَهَبْتُ».
از درس سیزدهم تا پایان درس هفدهم با فعل ماضی آشنا می‌شوید.
به جمله‌های فارسی و عربی زیر دقت کنید.

من انجام دادم.	اول شخص مفرد	أَنَا فَعَلْتُ. (متکلم وحده)	
تو انجام دادی.	دوم شخص مفرد	أَنْتَ فَعَلْتَ. (مفرد مذکر مخاطب) أَنْتِ فَعَلْتِ. (مفرد مؤنث مخاطب)	

أَنَا رَفَعْتُ عَلَّمَ ایران.

أَنَا كَتَبْتُ رِسَالَةً لِصَدِيقِي.

أَنْتِ قَرَأْتَ كِتَابًا عِلْمِيًّا.

أَنْتَ أَخَذْتَ كِتَابًا مُفِيدًا.

فِي السُّوقِ

- أَأَيْنَ ذَهَبْتَ يَا أُمَّ حَمِيدٍ؟
 - هَلِ اشْتَرَيْتِ شَيْئًا؟
 - أَ ذَهَبْتُ وَحْدَكَ؟
 - كَيْفَ كَانَتْ قِيمَةُ الْمَلَابِسِ؛ رَخِيصَةً أَمْ غَالِيَةً؟
 - فَلِمَذَا اشْتَرَيْتِ؟
 - مَاذَا اشْتَرَيْتِ؟
 - مَلَابِسٌ جَمِيلَةٌ! فِي أَمَانِ اللَّهِ.
 - ذَهَبْتُ إِلَى سَوْقِ النَّجَفِ.
 - نَعَمْ؛ اشْتَرَيْتُ مَلَابِسَ نِسَائِيَّةً.
 - لَا؛ ذَهَبْتُ مَعَ صَدِيقَاتِي.
 - مِثْلَ إِيرَانَ؛ لَا فَرْقَ؛ لَكِنْ اشْتَرَيْتُ.
 - اشْتَرَيْتُ لِلْهَدِيَّةِ.
 - فُسْتَانًا وَ عَبَاءَةً.
 - شُكْرًا جَزِيلًا؛ مَعَ السَّلَامَةِ.

- أَيْنَ ذَهَبْتَ يَا أَبَا حَمِيدٍ؟
 - هَلِ اشْتَرَيْتَ شَيْئًا؟
 - أَ ذَهَبْتَ وَحْدَكَ؟
 - كَيْفَ كَانَتْ قِيمَةُ الْمَلَابِسِ؛ رَخِيصَةً أَمْ غَالِيَةً؟
 - فَلِمَذَا اشْتَرَيْتَ؟
 - مَاذَا اشْتَرَيْتَ؟
 - مَلَابِسٌ جَمِيلَةٌ! فِي أَمَانِ اللَّهِ.
 - ذَهَبْتُ إِلَى سَوَاقِ النَّجَفِ.
 - نَعَمْ؛ اشْتَرَيْتُ مَلَابِسَ رِجَالِيَّةً.
 - لَا؛ ذَهَبْتُ مَعَ أَصْدِقَائِي.
 - مِثْلَ إِيرَانَ؛ لَا فَرْقَ؛ لَكِنْ اشْتَرَيْتُ.
 - اشْتَرَيْتُ لِلْهَدِيَّةِ.
 - قَمِيصًا وَسِرْوَالًا.
 - شُكْرًا جَزِيلًا؛ مَعَ السَّلَامَةِ.

فعل ماضٍ (١)

ماذا أَكَلْتُ؟

أَكَلْتُ رُمَانَةً.^٢

ماذا أَكَلْتِ؟

أَكَلْتُ تَفَاحَةً!^١

١. تَفَاحَةٌ: بَكر سَيبٍ؛ رُمَانَةٌ: بَكر أَنَارٍ

١ التَّمَرِينُ الْأَوَّلُ:

جمله‌های زیر را ترجمه کنید؛ سپس زیر فعل‌های ماضی خط بکشید.

١. أَتَيْهَا الْمُسَافِرُ، أَ ذَهَبَتْ إِلَى الْفُنْدُقِ؟ - لَا؛ ذَهَبَتْ إِلَى السُّوقِ.

٢. مَنْ أَيْنَ أَخَذْتَ قَمِيصَكَ؟ - أَخَذْتُهُ مِنْ هُنَاكَ.

٣. مَاذَا غَسَلْتَ؟ - غَسَلْتُ وَجْهِي وَ يَدَيَّ لِلْوُضُوءِ.

٤. مَاذَا اشْتَرَيْتَ؟ - اشْتَرَيْتُ فُسْتَانًا وَ عَبَاءَةً.

٢ التَّمَرِينُ الثَّانِي:

گزینه درست را انتخاب کنید.

١. كَمْ تُفَاحَةً أَكَلْتَ؟ ..... تُفَاحَتَيْنِ. ☐ أَكَلْتُ ☐ أَكَلْتُ

٢. أَأَنْتَ ..... هَدَيْتَكَ؟ ☐ أَخَذْتُ ☐ أَخَذْتُ

٣. أَنْتَ ..... صَدِيقَتَكَ. ☐ ذَكَرْتُ ☐ ذَكَرْتُ

٤. أَأَنْتَ ..... الْعَلَمَ؟ ☐ رَفَعْتُ ☐ رَفَعْتُ

٥. أَنَا ..... مَلَابِسِي. ☐ غَسَلْتُ ☐ غَسَلْتُ

الدَّرْسُ الرَّابِعُ عَشَرَ (فعل ماضى: فَعَلَ، فَعَلَتْ)

الْجُمَلَاتُ الذَّهَبِيَّةُ
﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ﴾ الْإِنْعَامُ: ١

الدَّرْسُ الرَّابِعُ عَشَرَ

الْمُعْجَم: واژه‌نامه (۲۳ کلمه)

باز کرد فَتَحَتْ: باز کرد «مُؤْتَتْ»	فَتَحَ	هرگاه، اگر	إِذَا
نزدیک شد به	قَرُبَ مِنْ	فرومایگان، پست‌ترین‌ها	أَرَادِلَ
کوتاه	قَصِيرَ	شایستگان، برترین‌ها	أَفْضَلَ
بازی کرد	لَعِبَ	دنبال...گشت	بَحَثَ عَنْ
مسلمان	مُسْلِمَ	سپس	ثُمَّ
فرمانروا شد	مَلَكَ	درو کرد	حَصَدَ
هرکس (شرطی) کسی که	مَنْ	زیان	خُسْرَانِ
تکلیف	وَاجِبَ	برگشت	رَجَعَ
پیدا کرد	وَجَدَ	کاشت	زَرَعَ
رسید	وَصَلَ	سالم ماند	سَلِمَ
هلاک شد	هَلَكَ	کوید	طَرَقَ
		دشمنی	عُدْوَانِ

الْجُمَلَاتُ الذَّهَبِيَّةُ

لَعِبَ يَاسِرٌ مَعَ أَصْدِقَائِهِ فِي الْمَدْرَسَةِ.

رَجَعَ يَاسِرٌ إِلَى الْبَيْتِ بَعْدَ الظُّهْرِ.

هُوَ طَرَقَ بَابَ الْمَنْزِلِ.

سَمِعَتْ أُمُّهُ صَوْتَ الْبَابِ نَظَّمَ دَهَبَتْ وَفَتَحَتْ^١

الْبَابَ وَسَأَلَتْهُ:

الْأُمُّ: كَيْفَ حَالُكَ؟

الْوَلَدُ: أَنَا بِخَيْرٍ.

الْأُمُّ: مَا وَاجِبَاتُكَ؟

يَاسِرٌ: حَفِظْتُ هَذِهِ الْجُمَلَاتِ الذَّهَبِيَّةِ.

«إِذَا مَلَكَ الْأَرَادِلُ؛ هَلَكَ الْأَفَاضِلُ.»

«مَنْ زَرَعَ الْعُدْوَانَ؛ حَصَدَ الْخُسْرَانَ.»^٢

«التَّجَرِبَةُ فَوْقَ الْعِلْمِ.»

«خَيْرُ النَّاسِ، أَنْفَعُهُمْ لِلنَّاسِ.»

«الْمُسْلِمُ، مَنْ سَلِمَ النَّاسُ مِنْ لِسَانِهِ وَيَدِهِ.»^٣، «لِسَانُ الْمُقْصِرِ، قَصِيرٌ.»

١. فَتَحَتْ + الْبَابَ = فَتَحَتْ الْبَابَ

به دلیل اینکه تَلَفُظِ دو حرفِ ساکن در کنار هم، در زبان عربی دشوار است؛ لذا حرفِ ساکنِ اَوَّل، کسره گرفته است.

٢. هر کس دشمنی کاشت (بکارد)؛ زیان درو کرد (درو می‌کند).

٣. مسلمان کسی است که مردم از زبانش و دستش سالم بمانند (در امان باشند).

هَذِهِ اللَّاعِبَةُ رَفَعَتْ عَلَمَ إِيْرَانِ.

هَذَا الْوَلَدُ أَخَذَ كِتَابًا مِنَ الْمَكْتَبَةِ.

به جمله‌های عربی و فارسی زیر دقت کنید.

او انجام داد.	سوم شخص مفرد	هُوَ فَعَلَ. (مفرد مذکر غایب)	
		هِيَ فَعَلَتْ. (مفرد مؤنث غایب)	

التمرین

١ التمرین الأول:

کلمات مترادف و متضاد را معلوم کنید.

عُدْوَان ..... صَدَاقَة	جَاهِل ..... عَالِم	أَرَاذِل ..... أَفَاضِل	أَفْضَل ..... خَيْر
بِدَايَة ..... نِهَايَة	رَخِيصَة ..... غَالِيَة	عُدْوَان ..... عَدَاوَة	خَلْف ..... وَرَاء

٢ التمرین الثاني:

در هر مجموعه، کلمه ناهماهنگ کدام است؟

١. عَلم ○ اُخت ○ اُخ ○ اُم ○
٢. يَد ○ مَاء ○ وَجْه ○ لِسَان ○
٣. قَمِيص ○ فُسْتَان ○ جَوَال ○ سِرْوَال ○
٤. قَصِير ○ نَافِذَة ○ بَاب ○ عُرْفَة ○
٥. طَرَق ○ دَخَلَ ○ هَلَكَ ○ تَحْتَ ○
٦. نَم ○ أَنَا ○ هِيَ ○ هُو ○

٣ التمرین الثالث:

بخوانید و ترجمه کنید.

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ ۖ وَالْأَنْعَامَ: ١

هِيَ وَصَلَتْ إِلَى بَيْتِهَا.

هُوَ بَحَثَ عَنِ الْكُتُبِ.

أَنَا سَأَلْتُ مُدْرِّسِي.

أَنَا قَرَبْتُ مِنَ الْقَرْيَةِ.

تمرین برای خانه در جای خالی، فعل ماضی مناسب بنویسید.

○	فَتَحَتْ	○	فَتَحَ	۱. هُوَ ..... النَّافِذَةَ.
○	سَأَلْتُ	○	سَأَلَ	۲. هِيَ ..... أُمِّهَا.
○	وَصَلْتُ	○	وَصَلَتْ	۳. أَنَا ..... هُنَاكَ.
○	طَرَقْتُ	○	طَرَقَتْ	۴. أَنْتَ ..... الْبَابَ.
○	خَرَجْتُ	○	خَرَجَتْ	۵. أَنْتِ ..... وَحْدَكَ.
○	رَفَعَ	○	رَفَعَتْ	۶. عَلَيَّ ..... الْعِلْمَ.
○	وَجَدْتُ	○	وَجَدَتْ	۷. لَيْلَا ..... شَيْئًا.
○	كَتَبْتُ	○	كَتَبَتْ	۸. أَ ..... وَاجِبِكَ؟
○	ذَهَبْتُ	○	ذَهَبَ	۹. إِنِّي ..... وَحْدِي.
○	أَخَذَ	○	أَخَذَتْ	۱۰. أَ إِنَّهُ ..... جَائِزَةً؟

الدَّرْسُ الْخَامِسُ عَشَرَ (فعل ماضٍ: فَعَلْنَا)

فِي الْحُدُودِ

﴿مَضَرَبْنَا لِلنَّاسِ فِي هَذَا الْقُرْآنِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ﴾ الرَّوم: ٥٨

الدَّرْسُ الْخَامِسَ عَشَرَ

الْمُعْجَم: واژه‌نامه (۲۵ کلمه)

آلِهَة	خدایان «مفرد: إله»	عَفَوًا	بخشید
بَارِد	سرد	عَمِلَ	کار کرد
تین	انجیر	فَاكِهَة	میوه «جمع: فَوَاكِه»
جَلَسَ	نشست جَلَسْنَا: نشستیم	فَرِحَ	خوشحال شد
جَوّ	هوا	قَطَعَ	بُرید قَطَعْنَا: بُریدیم
حُدُود	مرزها	لَبَسَ	پوشید
حَزَنَ	غمگین شد	تَسَيَّ	فراموش کرد
حَفِظَ	حفظ کرد. حَفِظَكُمُ اللَّهُ: خدا شما را حفظ کند.	نَصَرَ	یاری کرد
شَعَرَ بِـ	احساس ... کرد	وَالِد	پدر
صَنَعَ	ساخت	وَالِدَة	مادر
ضَرَبَ	زد ضَرَبْنَا: زدیم	وَقَعَ	افتاد
عَبَرَ	عبور کرد	وَقَفَ	ایستاد
عَرَفَ	شناخت، دانست		

فِي الْحُدُودِ

مُحْسِن:

عَلَيْكَ السَّلَامُ. مَنْ أَنْتِ؟
عَفْوَاً؛ مَا عَرَفْتُ صَوْتَكِ. كَيْفَ حَالُكَ؟
كُلُّنَا بِخَيْرٍ.
وَصَلْنَا إِلَى مَدِينَةِ مِهْرَانِ فِي الْحُدُودِ.
هُمَا جَالِسَانِ عَلَى الْكُرْسِيِّ.
نَعَمْ؛ الْحَمْدُ لِلَّهِ.
الْجَوُّ بَارِدٌ قَلِيلاً.

لَبِسْنَا مَلَابِسَ مُنَاسِبَةً.
شُكْرًا جَزِيلًا. إِلَى اللِّقَاءِ.

الْجَدَّةُ:

أَلُو. السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا عَزِيزِي.
كَيْفَ مَا عَرَفْتُ جَدَّتَكَ؟!
أَنَا بِخَيْرٍ وَ كَيْفَ حَالُكُمْ؟
أَيْنَ أَنْتُمْ الْآنَ؟
أَيْنَ الْوَالِدِ وَالْوَالِدَةُ؟
هَلْ هُمَا بِخَيْرٍ؟
كَيْفَ الْجَوُّ هُنَاكَ؟

مَاذَا لَبِسْتَ يَا عَزِيزِي؟
مَاذَا لَبَسَ أَبُوكَ وَ لَبِسَتْ أُمُّكَ؟
حَفِظَكُمُ اللَّهُ! مَعَ السَّلَامَةِ.

نَحْنُ جَلَسْنَا فِي الْمَكْتَبَةِ.

نَحْنُ كَتَبْنَا وَاجِبَاتِنَا.

به جمله عربی و فارسی زیر دقت کنید.

ما انجام دادیم.	اول شخص جمع	نَحْنُ فَعَلْنَا. (متکلم مع الغير)	

جمله «نَحْنُ فَعَلْنَا» برای مثنی و جمع و برای مذکر و مؤنث به یک شکل به کار می رود.

فعل ماضی با حرف «ما» منفی می شود؛ مانند:

جَلَسْنَا: نشستیم   ما جَلَسْنَا: ننشستیم.

التمرین

۱ التمرین الأول:

ترجمه کنید.

۱. ﴿...ضَرَبْنَا لِلنَّاسِ فِي هَذَا الْقُرْآنِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ﴾ الرُّوم: ۵۸

۲. ﴿أَأَنْتَ فَعَلْتَ هَذَا بِآلِهَتِنَا يَا إِبْرَاهِيمُ﴾ الْأَنْبِيَاء: ۶۲

۳. ﴿ضَرَبَ لَنَا مَثَلًا وَنَسِيَ خَلْقَهُ﴾ يس: ۷۸

۴. قَالَ الطُّفُلُ: «أَنَا مَا حَزِنْتُ».

۵. نَحْنُ مَا عَبَرْنَا الْحُدُودَ.

۲ التمرین الثاني:

کلمات مرتبط در ردیف «الف» و «ب» را به هم وصل کنید.

الف	الْفُسْتَانُ - الْعِلْمُ - الدُّنْيَا - الصَّلَاةُ - النَّسْيَانُ - السُّؤَالُ
ب	مَرْعَةُ الْآخِرَةِ - كَنْزٌ - مِنْ مَلَابِسِ النِّسَاءِ - آفَةُ الْعِلْمِ - مِفْتَاحُ الْعِلْمِ - عَمُودُ الدِّينِ

٣ التمرين الثالث:

با توجه به تصویر، هر جمله را ترجمه کنید.

أَنْتَ نَصْرْتَهُ. لِأَنَّكَ شَرِيفٌ.

أَنَا حَزَنْتُ قَلِيلًا.

أَنْتِ لَبِسْتِ عِبَاءَةً جَمِيلَةً.

هُوَ وَقَعَ عَلَى الْأَرْضِ.

هِيَ نَسِيَتْ شَيْئًا.

نَحْنُ وَقَفْنَا لِأَخْذِ الْجَوَائِزِ.

نَحْنُ شَعَرْنَا بِالِافْتِخَارِ.

نَحْنُ فَرَحْنَا كَثِيرًا.

نَحْنُ عَبَرْنَا الْجَبَلَ.

نَحْنُ قَطَعْنَا الْخَشَبَ.

تمرین برای خانه در جای خالی، فعل ماضی مناسب بنویسید.

.....

.....

.....

.....

جَلَسَ. ضَرَبَ. صَنَعَ. حَزَنَ

.....

.....

.....

.....

فَرَحَتْ. وَصَلَتْ. عَمِلَتْ. بَحَثَتْ

.....

.....

.....

.....

أَخَذَ. أَكَلَ. قَطَعَ. غَسَلَ

.....

.....

.....

.....

لَعِبَتْ. صَعِدَتْ. نَسِيتُ. وَقَفْتُ

الدَّرْسُ السَّادِسَ عَشَرَ (فعل ماضى: فَعَلْتُمْ، فَعَلْتَنَ، فَعَلْتُمَا)

الْأُسْرَةُ النَّاجِحَةُ

﴿فِيهِمَا فَاكِهَةٌ وَنَخْلٌ وَرُمَانٌ﴾ الرَّحْمَنُ: ٦٨

الدَّرْسُ السَّادِسُ عَشَرَ

الْمُعْجَم: واژه‌نامه (۱۴ کلمه)

أَخَوَات	خواهران «جمع أُخْت»	بَدَأَ بِـ	شروع کرد به
أَخَوَان	دو برادر	جَمَعَ	جمع کرد جَمَعْتُهَا: جمع کردید «مثنیٰ»
إِخْوَة	برادران «جمع أَخ»	حَارَّ	گرم ≠ بارِد
أَكْبَرُ	بزرگ‌تر	زَوَّجَته	همسر
أَيُّهَا	ای «برای مذکر»	سَمَحَ لـِ	اجازه داد به
أَيَّتُهَا	ای «برای مؤنث»	مُسَاعَدَة	کمک
بِـ	به وسیله، با	مَمْلُوءٌ بِـ	پُر از

أَ أَنْتُمَا بَدَأْتُمَا بِالْمُسَابَقَةِ؟

أَنْتُمْ عَرَفْتُمْ جَوَابَ سُؤَالِي.

أَ أَنْتُمَا جَمَعْتُمَا كُتُبَ الْمَكْتَبَةِ؟

أَ أَنْتُنَّ سَمِعْتُنَّ كَلَامِي بِدِقَّةٍ؟

الأسرة الناجحة

السيد زارعي فلاح و زوجته فلاحه.
هما ساكنان مع أولادهما في قرية.
عارف أكبر من الأخوين و سميته أكبر من الأختين.
هم أسرة ناجحة.
بيتهم نظيف و بستانهم مملوء بأشجار البرتقال و العنب و الرمان و التفاح.
حوار بين الوالد و الأولاد

الوالد: أين ذهبْتَ يا عارف؟
عارف: إلى بيت الجد و الجدّة مع

صادق و حامد.

الوالد: كيف رجعتُما يا صادق و يا حامد؟
الأخوان: بالسّيّارة.

الوالد: لماذا ذهبْتُم أيّها الأولاد؟
الإخوة: لمُساعدة جدنا.

حوارُ بَيْنَ الوالِدَةِ وَ البَنَاتِ

سَمِيَّة: إِلَى بَيْتِ الْجَدِّ وَالْجَدَّةِ مَعَ شَيْمَاءَ وَ نَرْجِسَ.

الْوَالِدَةُ: أَيْنَ ذَهَبْتِ يَا سَمِيَّةُ؟

الأُخْتَانِ: بِالسَّيَّارَةِ.

الْوَالِدَةُ: كَيْفَ رَجَعْتُمَا يَا شَيْمَاءَ وَ يَا نَرْجِسُ؟

الأَخَوَاتِ: لِمُسَاعَدَةِ جَدَّتِنَا.

الْوَالِدَةُ: لِمَاذَا ذَهَبْتُنَّ أَيَّتُهَا الْبَنَاتُ؟

به مقایسه جمله‌های عربی و فارسی زیر دقت کنید.

شما انجام دادید.	دوم شخص جمع	جمع مذکر مخاطب	أَنْتُمْ فَعَلْتُمْ.	
		جمع مؤنث مخاطب	أَنْتُنَّ فَعَلْتُنَّ.	
		مثنیٰ مذکر مخاطب	أَنْتُمَا فَعَلْتُمَا.	
		مثنیٰ مؤنث مخاطب	أَنْتُمَا فَعَلْتُمَا.	

١ الْتَمَرِينُ الْأَوَّلُ:

با توجّه به متن درس، جمله‌های صحیح و غلط را معلوم کنید.

صحيح غلط

١. عَدَدُ الْأَوْلَادِ وَالْبَنَاتِ خَمْسَةٌ. ☐ صحيح ☐ غلط
٢. أَلَسَيِّدُ زَارِعِي مُدَرِّسُ الْعُلُومِ. ☐ صحيح ☐ غلط
٣. أَشْجَارُ الرُّمَّانِ فِي بُسْتَانِ السَّيِّدِ زَارِعِي. ☐ صحيح ☐ غلط
٤. كَانَ الْحِوَارُ الْأَوَّلُ بَيْنَ الْوَالِدَةِ وَالْبَنَاتِ. ☐ صحيح ☐ غلط
٥. كَانَ هَدَفُ الْأَوْلَادِ وَالْبَنَاتِ مُسَاعَدَةَ الْجَدِّ وَالْجَدَّةِ. ☐ صحيح ☐ غلط

٢ الْتَمَرِينُ الثَّانِي:

جمله‌های زیر را ترجمه کنید، سپس زیر فعل‌های ماضی خط بکشید.

١. يَا بَنْتَانِ، كَيْفَ قَرَأْتُمَا دَرَسَكُمَا؟

٢. يَا أَسْتَاذُ، هَلْ سَمَحْتَ لِي بِالْكَلَامِ؟

٣. أَيُّهَا السَّيِّدَاتُ، أَسَمِعْتُنَّ صَوْتَ أَطْفَالِكُنَّ؟

٤. أَيُّهَا الطُّلَّابُ، لِمَاذَا فَتَحْتُمُ أَبْوَابَ الصُّفُوفِ؟ - لِأَنَّ الْجَوَّ حَارٌّ.

٣ التَّامِرِينَ الثَّالِثُ:

ترجمه كنيد.

قَرَأْتُمْ: خواندید	هُوَ مَا قَرَأَ: .....
بَدَأْتُ: شروع کردم	أَنْتُنَّ بَدَأْتُنَّ: .....
سَمِعْنَا: شنیدیم	أَنْتُمَا سَمِعْتُمَا: .....
وَصَلْتُمْ: رسیدید	أَنْتُمْ مَا وَصَلْتُمْ: .....
سَمَحَ: اجازه داد	أَنْتُنَّ سَمَحْتُنَّ: .....
قَطَعْتُ: بریدی	أَنْتُمَا مَا قَطَعْتُمَا: .....

٤ التَّامِرِينَ الرَّابِعُ:

گزینۀ مناسب را انتخاب کنید.

١. الْمُعَلِّمَةُ ..... لي بِالْخُرُوجِ مِنَ الصَّفِّ. ○ سَمَحَ ○ سَمَحَتْ
٢. أَنَا وَ صَدِيقِي ..... فِي الْمُسَابَقَةِ. ○ نَجَحْتُ ○ نَجَحْنَا
٣. آيَتُهَا الْأَخْتَانِ، أَمْ مَا ..... بِالِافْتِخَارِ؟ ○ شَعَرْتُمَا ○ شَعَرْتُمَ
٤. هُوَ ..... مِنْ نَجَاحِ صَدِيقِهِ. ○ فَرِحَ ○ فَرِحَتْ
٥. آيَتُهَا الْأَصْدِقَاءُ، مَاذَا ..... ؟ ○ صَنَعْتُمَ ○ صَنَعْتُنَّ
٦. قَالَتْ أُمُّ حَمِيدٍ: أَنَا ..... ○ مُنْتَظِرٌ ○ مُنْتَظِرَةٌ

الدَّرْسُ السَّابِعَ عَشَرَ (فعل ماضى: فَعَلُوا، فَعَلْنَ، فَعَلَا، فَعَلْنَا)

زِينَةُ الْبَاطِنِ

﴿يَا مَنْ فِي الْبَحَارِ عَجَائِبُهُ﴾ از دعای جوشن کبیر

الدَّرْسُ السَّابِعُ عَشَرَ

الْمُعْجَم: واژه‌نامه (۱۶ کلمه)

إِتِسَام	لبخند	سَمَك	ماهی «جمع: أَسْمَاك» سَمَكَة: ماهی
بَلْ	بلکه	شَبَكَة	تور شَبَكَة کبیرة: توری بزرگ
جَاءَ جاؤوا	آمد آمدند	عَلِمَ	دانست عَلِمَ أَنَّ: دانست که
جِدًّا	بسیار	قَبِيح	زشت
حَزِين	غمگین	قَذَفَ قَذَفُوهَا	انداخت او را انداختند «قَذَفُوا + ها»
خَافَ	ترسید	نَظَرَ نَظَرَنَ	نگاه کرد نگاه کردند
خَائِف	ترسیده، ترسان	وَحِيد	تنها
ذَاهِب	رفته	هَرَبَ	فرار کرد

زِينَةُ الْبَاطِنِ

كَانَتْ فِي بَحْرِ كَبِيرٍ سَمَكَةٌ قَبِيحَةٌ وَكَانَتْ الْأَسْمَاكُ خَائِفَاتٍ مِنْهَا.
هِيَ ذَهَبَتْ إِلَى سَمَكَتَيْنِ؛ السَّمَكَتَانِ خَافَتَا وَهَرَبَتَا.
هِيَ كَانَتْ وَحِيدَةً دَائِمًا.
فِي يَوْمٍ مِنَ الْأَيَّامِ، خَمْسَةٌ مِنَ الصَّيَّادِينَ جَاؤُوا.
فَقَذَفُوا شَبَكَةً كَبِيرَةً فِي الْبَحْرِ.
الْأَسْمَاكُ وَقَعْنَ فِي الشَّبَكَةِ.

ما جاء أَحَدٌ لِلْمُسَاعَدَةِ.
 السَّمَكَةُ الْقَبِيحَةُ سَمِعَتْ أَصْوَاتَ الْأَسْمَاكِ.
 فَنَظَرَتْ إِلَى الشَّبَكَةِ فَحَزِنَتْ وَ ذَهَبَتْ لِنَجَاةِ الْأَسْمَاكِ.
 قَطَعَتْ شَبَكَةَ الصَّيَّادِينَ بِسُرْعَةٍ.
 الْأَسْمَاكِ خَرَجْنَ وَ هَرَبْنَ جَمِيعًا.
 فَوَقَعَتِ السَّمَكَةُ الْقَبِيحَةُ فِي الشَّبَكَةِ وَ الصَّيَّادُونَ أَخَذُوهَا¹.
 كَانَتْ الْأَسْمَاكِ حَزِينَاتٍ؛
 لِأَنَّ السَّمَكَةَ الْقَبِيحَةَ وَقَعَتْ فِي الشَّبَكَةِ لِنَجَاتِهِنَّ.
 الْأَسْمَاكِ نَظَرْنَ إِلَى سَفِينَةِ الصَّيَّادِينَ.
 هُمْ أَخَذُوا السَّمَكَةَ وَلَكِنَّهُمْ قَذَفُوهَا فِي الْمَاءِ؛
 لِأَنَّهَا كَانَتْ قَبِيحَةً جِدًّا فَخَافُوا مِنْهَا.
 الْأَسْمَاكِ فَرَحْنَ لِنَجَاتِهَا وَ نَظَرْنَ إِلَيْهَا بِإِتِسَامٍ
 وَ عَلِمْنَ أَنَّ جَمَالَ الْبَاطِنِ أَفْضَلُ مِنْ جَمَالِ الظَّاهِرِ.

قَالَ الْإِمَامُ عَلِيُّ عَلَيْهِ السَّلَامُ: «زِينَةُ الْبَاطِنِ خَيْرٌ مِنْ زِينَةِ الظَّاهِرِ».

١. أَخَذُوهَا: او را گرفتند (أَخَذُوا + ها)

هُنَّ نَظَرْنَ.

هُمْ لَعِبُوا.

هُمَا كَتَبَتَا.

هُمَا وَقَفَا.

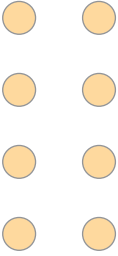
به جمله‌های عربی و فارسی زیر دقت کنید.

ایشان انجام دادند.	سوم شخص جمع	جمع مذکر غایب	هُم فَعَلُوا	
		جمع مؤنث غایب	هُنَّ فَعَلْنَ	
		مثنیٰ مذکر غایب	هُمَا فَعَلَا	
		مثنیٰ مؤنث غایب	هُمَا فَعَلَتَا	

١ التمرين الأول:

با توجه به متن درس، کدام جمله صحیح و کدام غلط است؟

صحيح غلط

١. كَانَتْ تِلْكَ السَّمَكَةُ الْقَبِيحَةُ وَحِيدَةً.
٢. السَّمَكَةُ الْقَبِيحَةُ ذَهَبَتْ لِنَجَاةِ الْأَسْمَاكِ.
٣. كَانَتْ السَّمَكَةُ الْقَبِيحَةُ صَغِيرَةً وَ جَمِيلَةً.
٤. الصَّيَّادُونَ مَا خَافُوا مِنَ السَّمَكَةِ الْقَبِيحَةِ.

٢ التمرين الثاني:

با توجه به متن درس، به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید.

١. كَمْ صَيَّادًا كَانَ فِي السَّفِينَةِ؟ .....
٢. مَنْ قَذَفَ الشَّبَكَةَ فِي الْمَاءِ؟ .....
٣. أَيْنَ وَقَعَتِ السَّمَكَةُ الْقَبِيحَةُ؟ .....
٤. هَلْ زِينَةُ الظَّاهِرِ خَيْرٌ مِنْ زِينَةِ الْبَاطِنِ؟ .....

۳ التَّمْرِينُ الثَّالِثُ:

ترجمه کنید.

عَرَفَ: شناخت	هُنَّ عَرَفْنَ:
هَرَبَ: فرار کرد	الْوَلَدَانِ هَرَبَا:
عَلِمَ: دانست	الطَّالِبَاتُ مَا عَلِمْنَ:
سَلِمَ: سالم ماند	هُنَّ سَلِمْنَ:
قَذَفَ: انداخت	أَنْتُمَا قَذَفْتُمَا:
وَقَعَ: افتاد	الطِّفْلَةُ وَقَعَتْ:
نَظَرَ: نگاه کرد	هُمْ مَا نَظَرُوا:
نَصَرَ: یاری کرد	الرِّجَالُ مَا نَصَرُوا:
قَطَعَ: بُرید	أَنْتُمْ مَا قَطَعْتُمْ:
عَبَرَ: عبور کرد	أَنْتُنَّ عَبَرْتُنَّ:
ضَرَبَ: زد	هُمَا مَا ضَرَبَتَا:
ذَكَرَ: یاد کرد	الْبَنَتَانِ ذَكَرَتَا:

۴ التَّمْرِينُ الرَّابِعُ:

گزینه مناسب را انتخاب کنید.

۱. هُوَ لِأَيِّ الصَّيَّادُونَ ..... شَبَكَةً فِي الْبَحْرِ. ○ قَذَفُوا ○ قَذَفْتَ
۲. أُولَئِكَ الْبَنَاتُ ..... لِمُسَاعَدَةِ جَدَّتِهِنَّ. ○ ذَهَبَتْ ○ ذَهَبْنَ
۳. هَذَانِ الْوَلَدَانِ ..... لِأَخْذِ الْهَدَايَا. ○ وَقَفَا ○ وَقَفْتَ
۴. هَاتَانِ الْمَرَّاتَانِ ..... عَلِمَ إِيْرَان. ○ رَفَعُوا ○ رَفَعْتَ
۵. كَانَتْ زَهْرَاءُ ..... إِلَى صَفْهَا. ○ ذَاهَبَا ○ ذَاهَبَتْ

الدَّرْسُ الثَّامِنَ عَشَرَ (دوره کتاب: اسم اشاره، اسم مفرد، مثنی و جمع، کلمه‌های پرسشی، ضمیر، فعل ماضی)

في مَسِيرَةِ الْأَرْبَعِينَ

الدَّرْسُ الثَّامِنَ عَشَرَ

الْمُعْجَم: واژه‌نامه (۴ کلمه)

أَقْرَبَ	نزدیک‌تر	مَسِيرَة	راهپیمایی
سَاعَدَكُمُ اللَّهُ	خسته نباشید	يُوجَدُ	وجود دارد

الْأَرْبَعِينَات

حَوَارٍ فِي مَسِيرَةِ الْأَرْبَعِينَ الْحُسَيْنِيِّ
طَرِيقُ كَرْبَلَاءَ

الزَّائِرُ الْعِرَاقِيُّ: - أَهْلًا وَ سَهْلًا بِكُمْ.

الزَّائِرُ الْإِيرَانِيُّ: - شُكْرًا جَزِيلًا. سَاعَدَكُمْ اللَّهُ!

أَيُّ طَرِيقٍ أَقْرَبُ إِلَى كَرْبَلَاءَ؟

الزَّائِرُ الْعِرَاقِيُّ: - ذَلِكَ الطَّرِيقُ أَقْرَبُ.

الزَّائِرُ الْإِيرَانِيُّ: - هَلْ يَوْجَدُ مَوْكِبٌ قَرِيبٌ مِنْ هُنَا؟

الزَّائِرُ الْعِرَاقِيُّ: - نَعَمْ، يَوْجَدُ. هُنَاكَ مَوْكِبٌ.

١. مَوْكِبٌ: ایستگاه خدمات رسانی رایگان به زائران، مانند اسکان، پذیرایی، خوراک دهی و...

١ التمرين الأول:

با توجه به متن درس، کدام جمله صحیح و کدام غلط است؟

١. قَالَ الزَّائِرُ الْعِرَاقِيَّ «أَهْلًا وَ سَهْلًا».
٢. كَانَ الْحِوَارُ فِي أَحَدِ الْفَنَادِقِ.
٣. مَدِينَةُ كَرْبَلَاءِ فِي سُورِيَا.
٤. كَانَ فِي الْحِوَارِ زَائِرَانِ.
٥. مَا كَانَ مَوْكِبٌ قَرِيبًا.

٢ التمرين الثاني:

در هر مجموعه، کلمه خواسته شده را مشخص کنید.

١. جمع مذکر سالم: ☐ بَسَاتِين ☐ زَائِرِينَ ☐ يَاسْمِينَ ☐ حَزِينَ
٢. جمع مؤنث سالم: ☐ أَوْقَات ☐ أَصْوَات ☐ حَزِينَات ☐ أَبْيَات
٣. جمع مکسر: ☐ فُسْتَان ☐ حَدِيقَتَانِ ☐ حَقِيبَةٌ ☐ أَعْرَاءُ
٤. مفرد مذکر: ☐ خُرُوف ☐ سَمَكَةٌ ☐ صَدِيقَةٌ ☐ سَفِينَةٌ
٥. مفرد مؤنث: ☐ خَائِف ☐ أَقْرَب ☐ مَوْكِب ☐ مَسِيرَةٌ
٦. مثنی مذکر: ☐ عُذْوَان ☐ بُسْتَان ☐ فَلَاحَانِ ☐ نِسْيَان
٧. مثنی مؤنث: ☐ أُخْتَيْنِ ☐ لِسَان ☐ مَوَاعِظ ☐ يَمِين

الف) جمله‌های زیر را به فارسی ترجمه کنید، سپس زیر فعل‌ها خط بکشید.

۱. أَأَنْتَنْ عَرَفْتَنْ أَوْلِيَكِ الْبَنَاتِ؟ .....
۲. أَنَا فَرِحْتُ مِنْ نَجَاحِ أَصْدِقَائِي. ....
۳. هُنَّ نَظَرْنَ إِلَى اللَّوْحَةِ الْجَمِيلَةِ. ....
۴. هِيَ مَا ذَهَبَتْ إِلَى بَيْتِ جَدَّتِهَا. ....
۵. أَنْتُمْ صَنَعْتُمْ كُرْسِيِّنِ خَشَبِيَّيْنِ. ....
۶. أَنْتَ قَدَفْتَ شَبَكَةً لِيَصِيدَ الْأَسْمَاكَ. ....
۷. الْجَوُّ بَارِدٌ، فَلَبِسْنَا مَلَابِسَ مُنَاسِبَةً. ....

ب) پاسخ درست را مشخص کنید.

۱. مَادَّةٌ شَفَافَةٌ فَإِنَّهُ اللَّوْنُ: فَاكِهَةٌ ● مَاءٌ ● جَوَازَاتِ ● حَوَارَاتِ ●
۲. طَائِرٌ صَغِيرٌ مَعْرُوفٌ: ضِفْدَعَةٌ ● طَبْيٌ ● عُصْفُورٌ ● ذَنْبٌ ●
۳. مَكَانٌ لِلْمُسَافِرِينَ: مَكْتَبَةٌ ● مَسِيرَةٌ ● مَدِينَةٌ ● فُنْدُقٌ ●
۴. قِيَمَتُهُ غَالِيَةٌ جِدًّا: ذَهَبٌ ● خَشَبٌ ● عِلْمٌ ● عِنَبٌ ●
۵. مَوْجُودٌ فِي الْبَحْرِ: جَمَلٌ ● حِمَارٌ ● بَقَرَةٌ ● سَمَكَةٌ ●
۶. مَكَانُهُ فِي السَّمَاءِ: قَمَرٌ ● عِلْمٌ ● جَبَلٌ ● قِرْدٌ ●
۷. مُتَضَادُّ «قَبِيحٍ»: قَصِيرٌ ● جَمِيلٌ ● صَعْبٌ ● قَمِيصٌ ●
۸. إِسْمٌ لِلْأَوْلَادِ: زَيْنَبٌ ● نَرْجِسٌ ● نَوْرَا ● عَلِيٌّ ●
۹. أَبُو الْوَالِدَةِ: جَدَّةٌ ● جَدٌّ ● أُمٌّ ● وَالِدٌ ●
۱۰. سَبْعَةُ أَيَّامٍ: شَهْرٌ ● سَنَةٌ ● أُسْبُوعٌ ● سَبْعِينَ ●

(ج) در جای خالی ضمیر مناسب بنویسید.

۱. فَاطِمَةُ وَ سُمَيَّةٌ وَ رُقَيَّةٌ هُنَاكَ. .... جَالِسَاتُ. هُنَّ هِيَ
۲. سَجَادٌ وَ جَوَادٌ وَ مَهْدِيٌّ هُنَا. .... واقِفُونَ. هُنَّ هُمْ
۳. يوسُفُ وَ يونسُ أَخَوَانِ. .... فِي مَدْرَسَتِنَا. هُوَ هُمَا
۴. أَنَا وَ مَجِيدٌ فِي الصَّفِّ الْأَوَّلِ. .... قَوِيَّانِ. نَحْنُ أَنَا
۵. حَلِيمَةُ وَ خَدِيجَةُ أُخْتَانِ. .... فِي قَرِيَّتِنَا. هُمَا أَنَا
۶. يَا مَحْمُودَ، أَ بَيْتٌ ..... قَرِيبٌ مِنْ هُنَا؟ لَكَ لِكَ
۷. يَا مَنْصُورَةَ، أَ ..... فَائِزَةٌ فِي الْمُسَابَقَةِ؟ أَنْتِ أَنْتِ
۸. تِلْكَ مُعَلِّمَتِي. بَحَثْتُ عِنْدَ ..... كَثِيرًا. هَا هُمَا
۹. ذَلِكَ أُسْتَاذِي. رَأَيْتُ ..... فِي الشَّارِعِ. هُ هَا
۱۰. أَيُّهَا الرِّجَالُ، هَلْ ..... حَاضِرُونَ؟ أَنْتَ أَنْتُمْ
۱۱. يَا سَمِينَ أُخْتِي. .... بِنْتُ صَادِقَةٍ. هِيَ هُوَ
۱۲. أَيُّهَا النِّسَاءُ، هَلْ ..... نَاجِحَاتُ؟ أَنْتِ أَنْتُنَّ
۱۳. هَاشِمٌ صَدِيقِي. .... فِي صَفَّنَا. هِيَ هُوَ
۱۴. أَعِزَّائِي، إِلَى أَيْنَ ..... وَصَلْتُمْ؟ هُمْ أَنْتُمْ

الدَّرْسُ التَّاسِعَ عَشَرَ

الْأَيَّامُ وَ الْفُصُولُ وَ الْأَلْوَانُ

الدَّرْسُ التَّاسِعَ عَشَرَ

الْمُعْجَم: واژه‌نامه (۲۱ کلمه)

رنگ‌ها «مفرد: لَوْن»	أَلْوَان	سفید	أَبْيَض
زندگی	حَيَاة	دوشنبه	الْإِثْنَيْنِ
پاییز	خَرِيف	یکشنبه	الْأَحَد
پنجشنبه	الْخَمِيس	سرخ	أَحْمَر
بهار	رَبِيع	سبز	أَخْضَر
شنبه	السَّبْت	چهارشنبه	الأَرْبَعاء
زمستان	شِتَاء	آبی	أَزْرَق
تابستان	صَيْف	سیاه	أَسْوَد
فردا	غَدًا	زرد	أَصْفَر
امروز	الْيَوْم	دیروز	أَمْسٍ
یوم: روز		سه شنبه	الثُّلَاثاء

الْأَيَّامُ وَ الْفُصُولُ وَ الْأَلْوَانُ

الْمُدَرِّسُ: ما أَيَّامُ الْأُسْبُوعِ؟

الطَّالِبُ: يَوْمُ السَّبْتِ، الْأَحَدِ، الْإِثْنَيْنِ، الثَّلَاثَاءِ، الْأَرْبَعَاءِ، الْخَمِيسِ، الْجُمُعَةِ.

الْمُدَرِّسُ: وَ مَا فُصُولُ السَّنَةِ؟

الطَّالِبُ: الرَّبِيعُ وَ الصَّيْفُ وَ الْخَرِيفُ وَ الشِّتَاءُ.

الْمُدَرِّسُ: نَحْنُ فِي أَيِّ يَوْمٍ وَ فَصْلٍ؟

الطَّالِبُ: الْيَوْمُ يَوْمُ الْأَرْبَعَاءِ وَ الْفَصْلُ فَصْلُ الرَّبِيعِ.

الْمُدَرِّسُ: كَيْفَ الْجَوُّ فِي كُلِّ فَصْلٍ؟

الطَّالِبُ: الْجَوُّ فِي الرَّبِيعِ مُعْتَدِلٌ. وَ هُوَ فَصْلُ الْجَمَالِ وَ الْحَيَاةِ الْجَدِيدَةِ.

وَ الصَّيْفُ حَارٌّ وَ فَصْلُ الْفَوَاكِهِ اللَّذِيذَةِ.

وَ الْخَرِيفُ لَا حَارٌّ وَ لَا بَارِدٌ وَ فَصْلُ سُقُوطِ أَورَاقِ الْأَشْجَارِ وَ الشِّتَاءُ بَارِدٌ.

الْمُدْرَسُ: مَا الْأَلْوَانُ؟

الطَّالِبُ: الْأَسْوَدُ وَ الْأَبْيَضُ وَ الْأَحْمَرُ وَ الْأَخْضَرُ وَ الْأَزْرَقُ وَ الْأَصْفَرُ.

الْمُدْرَسُ: مَا الْمِثَالُ لِهَذِهِ الْأَلْوَانِ؟

الطَّالِبُ: الْغُرَابُ أَسْوَدُ وَ السَّحَابُ أَبْيَضُ وَ الرُّمَانُ أَحْمَرُ وَ الشَّجَرُ أَخْضَرُ وَ الْبَحْرُ أَزْرَقُ وَ الْمَوْزُ أَصْفَرُ.

الْمُدْرَسُ: مَا أَلْوَانُ عِلْمِ الْجُمْهُورِيَّةِ الْإِسْلَامِيَّةِ الْإِيرَانِيَّةِ؟

الطَّالِبُ: الْأَخْضَرُ وَ الْأَبْيَضُ وَ الْأَحْمَرُ.

١ التَّمَرِينُ الْأَوَّلُ:

در جای خالی گزینه مناسب بنویسید.

١. أَمْسٍ كَانَ يَوْمَ الثَّلَاثَاءِ؛ فَالْيَوْمَ يَوْمٌ .....
☐ الأَرْبَعَاءِ   ☐ الْخَمِيسِ
٢. الْيَوْمَ يَوْمَ السَّبْتِ وَ غَدًا يَوْمٌ .....
☐ الْإِثْنَيْنِ   ☐ الْأَحَدِ
٣. أَوَّلُ الْفُصُولِ فَصْلٌ .....
☐ الْخَرِيفِ   ☐ الرَّبِيعِ
٤. الْشِّتَاءُ فَصْلٌ .....
☐ حَارٌّ   ☐ بَارِدٌ

٢ التَّمَرِينُ الثَّانِي:

ترجمه کنید.

١. لَوْنُ السَّحَابِ، أَبْيَضٌ. ....
٢. لَوْنُ الْأَوْرَاقِ، أَخْضَرٌ. ....
٣. لَوْنُ الْغُرَابِ، أَسْوَدٌ. ....
٤. لَوْنُ الرَّمْثَانِ، أَحْمَرٌ. ....
٥. لَوْنُ السَّمَاءِ، أَزْرَقٌ. ....
٦. لَوْنُ الْمَوْزِ، أَصْفَرٌ. ....

برای موارد خواسته شده، ضمیر مناسب را مشخص کنید.

۱. هُوَ لَاءِ الرَّجَالِ	هُم	هُنَّ
۲. هَذَا الرَّجُلُ	هُوَ	أَنْتَ
۳. أُولَئِكَ الْبَنَاتُ	هُمَا	هُنَّ
۴. يَا وَلَدَانِ	هُمَا	أَنْتُمَا
۵. أَيَّتُهَا النِّسَاءُ	أَنْتُنَّ	هُنَّ
۶. يَا بَنَاتِ	هُمَا	أَنْتُمَا
۷. تِلْكَ الْمَرْأَةُ	هِيَ	أَنْتِ
۸. يَا بِنْتُ	هِيَ	أَنْتِ
۹. أَيُّهَا الرَّجَالُ	هُم	أَنْتُمْ
۱۰. يَا وَلَدُ	هُوَ	أَنْتَ

تمرین برای خانه

در نقطه چین، شناسه های مناسب بگذارید.

(تَ ، تِ ، ثَ ، ثُ ، اَ ، تَا ، وَا ، نَ ، ثَمَا ، ثَمَّ ، تَنْ ، نَا)

۱. أَنْتِ صَنْعَ ..... حَقِیْقَةً.
۲. أَنَا نَدِمُ ..... مِنْ أَعْمَالِي.
۳. هِيَ سَلِمَ ..... مِنَ الْخَطَرِ.
۴. هُمْ سَمَحَ ..... لِي بِالْكَلامِ.
۵. أَأَنْتُمَا كَتَبْتُمْ ..... وَاجِبَاتِكُمَا؟
۶. نَحْنُ قَبْلَ ..... هَدِیَّتِهِ أَمْسٍ.
۷. أَأَنْتَ مَا حَصَدَ ..... الْمَحْصُولَ؟
۸. هُنَّ بَحَثَ ..... عَنِ اللَّوْنِ الْأَصْفَرِ.
۹. أَنْتُنَّ مَا رَجَعْتُمْ ..... مِنَ الْبُسْتَانِ.
۱۰. أَنْتُمْ مَا صَعِدَ ..... ذَلِكَ الْجَبَلَ الْأَخْضَرَ.
۱۱. هَٰذَانِ وَلَدَانِ. هُمَا رَفَعَا ..... الْعَلَمَ الْأَحْمَرَ.
۱۲. هَاتَانِ بِنْتَانِ. هُمَا ذَهَبَا ..... عِنْدَ مُعَلِّمَتِهِمَا.

تمرین برای خانه نام هر تصویر را در جای خالی بنویسید. (یک کلمه اضافه است).

.....

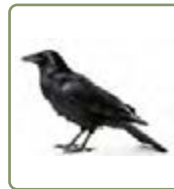
.....

.....

.....

.....

شَجَرَة ، غُرَاب ، سَمَكَة ، خُرُوف ، دِيك ، رُمَان

.....

.....

.....

.....

.....

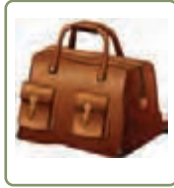
فُنْدُق، جَمَل، عَمود، فَوَاكِه، فُسْتان، رِسالَة

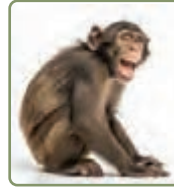
.....

.....

.....

.....

.....

مَلابِس، عُصْفور، حَقِيبة، نار، قِرْد، ذَهَب

.....

.....

.....

.....

.....

قَميص، بَحْر، باب، سِرْوال، سَيَّارة، نافِذَة

.....

.....

.....

.....

.....

جَوَّالات، أَسماء، حُسام، تُفَّاحات، كُرسي، مِفْتاح

الدَّرْسُ العِشْرُونَ

نَظَرَةٌ إِلَى الْفِعْلِ الْمَاضِي وَ الضَّمَائِرِ

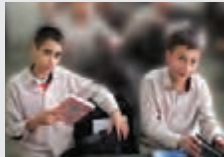

نَظَرَةٌ إِلَى الْفِعْلِ الْمَاضِي وَ الصَّمَائِرِ

فارسی	عربی	
من تکلیفم را نوشتم.	أَنَا كَتَبْتُ وَاجِبِي. (متکلم وحده)	
تو تکلیفت را نوشتی.	أَنْتَ كَتَبْتَ وَاجِبِي. (مفرد مذکر مخاطب)	
	أَنْتِ كَتَبْتِ وَاجِبِي. (مفرد مؤنث مخاطب)	
او تکلیفش را نوشت.	هُوَ كَتَبَ وَاجِبَهُ. (مفرد مذکر غایب)	
	هِيَ كَتَبَتْ وَاجِبَهَا. (مفرد مؤنث غایب)	

* قابل توجه دانش آموزان:

این بخش از کتاب، دورهٔ آموخته‌های شما در کتاب درسی عربی در ضمیر و فعل ماضی در طول سال تحصیلی است و برای تدریس در کلاس نیست؛ هرچند اگر دبیر شما وقت کافی داشته باشد، می‌تواند آن را در کلاس کار کند. شما باید در خانه وقت بگذارید و این ضمیرها و فعل‌ها را حفظ کنید.

فارسی	عربی	
ما تکلیفمان را نوشتیم.	نَحْنُ كَتَبْنَا وَاجِبْنَا. (متكلم مع الغير)	
شما تکلیفتان را نوشتید.	أَنْتُمْ كَتَبْتُمْ وَاجِبَكُمْ. (جمع مذکر مخاطب) أَنْتَنْ كَتَبْتَنْ وَاجِبَكَنْ. (جمع مؤنث مخاطب) أَنْتُمَا كَتَبْتُمَا وَاجِبَكُمَا. (مثنیٰ مذکر مخاطب و) (مثنیٰ مؤنث مخاطب)	
ایشان تکلیفشان را نوشتند.	هُم كَتَبُوا وَاجِبَهُمْ. (جمع مذکر غایب) هُنَّ كَتَبْنَ وَاجِبَهُنَّ. (جمع مؤنث غایب) هُمَا كَتَبَا وَاجِبَهُمَا. (مثنیٰ مذکر غایب) هُمَا كَتَبَتَا وَاجِبَهُمَا. (مثنیٰ مؤنث غایب)	

ترجمه فارسی	فعل ماضی		صیغه	
	مؤنث	مذکر		
انجام داد	فَعَلْتُ	فَعَلَ	مفرد	فَعَلَ
انجام دادند	فَعَلْتَا	فَعَلَا	مثنیٰ	
انجام دادند	فَعَلْنَ	فَعَلُوا	جمع	
انجام دادی	فَعَلْتِ	فَعَلْتَ	مفرد	فَعَلْتُمْ
انجام دادید	فَعَلْتُمَا	فَعَلْتُمَا	مثنیٰ	
انجام دادید	فَعَلْتُنَّ	فَعَلْتُمْ	جمع	
انجام دادم	فَعَلْتُ		متکلم وحده متکلم مع الغیر	
انجام دادیم	فَعَلْنَا			

أَيُّهَا الْأَصْدِقَاءُ،
وَصَلْنَا إِلَى نِهَايَةِ السَّنَةِ؛
فِي أَمَانِ اللَّهِ؛
حَفِظَكُمُ اللَّهُ؛
مَعَ السَّلَامَةِ؛
وَإِلَى اللِّقَاءِ فِي الصَّفِّ الثَّامِنِ.

سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی جهت ایفای نقش خطیر خود در اجرای سند تحول بنیادین در آموزش و پرورش و برنامه‌ی درسی ملی جمهوری اسلامی ایران، مشارکت معلمان را به‌عنوان یک سیاست اجرایی مهم دنبال می‌کند. برای تحقق این امر، در اقدامی نوآورانه سامانه‌ی تعاملی بر خط اعتبارسنجی کتاب‌های درسی راه‌اندازی شد، تا با دریافت نظرات معلمان درباره‌ی کتاب‌های درسی نونگاشت، کتاب‌های درسی را با کمترین اشکال به دانش‌آموزان و معلمان ارجمند تقدیم نماید. در انجام مطلوب این فرایند، همکاران گروه‌های آموزشی، دبیرخانه‌ی راهبری دروس و مدیریت محترم پروژه آقای محسن باهو نقش سازنده‌ای را بر عهده داشتند. ضمن ارج نهادن به تلاش تمامی این همکاران، اسامی دبیرانی که در این زمینه تلاش کرده‌اند و با ارائه‌ی نظرات خود سازمان را در بهبود محتوای این کتاب یاری کرده‌اند، به شرح زیر اعلام می‌شود:

اسامی دبیران شرکت‌کننده در اعتبارسنجی کتاب عربی، زبان قرآن - پایه‌ی هفتم - کد ۷۰۹

ردیف	نام و نام خانوادگی	استان محل خدمت
۱	پروانه حق‌شناس	گلستان
۲	عبدالرضا سبحانیان	گلستان
۳	عذرا مرادی	البرز
۴	عصمت فیروزی	چهارمحال و بختیاری
۵	عذرا جمیری	آذربایجان شرقی
۶	محمد مهدی خسروی عیلکی	خراسان جنوبی
۷	ام‌البنین میرزایی	خراسان جنوبی
۸	قاسم عیباوی	قزوین
۹	مهدی جابری حق	آذربایجان شرقی
۱۰	فاطمه هادی‌ها	قزوین
۱۱	زهره مظفری	مازندران
۱۲	معصومه خادمی	هرمزگان
۱۳	زینب صادقی	هرمزگان

معلّمان محترم، صاحب نظران، دانش آموزان عزیز و اولیای آنان می توانند
نظر اصلاحی خود را درباره مطالب کتاب های درسی از طریق سامانه
«نظرسنجی از محتوای کتاب درسی» به نشانی «nazar.roshd.ir» یا نامه
به نشانی تهران - صندوق پستی ۴۸۷۴ - ۱۵۸۷۵ ارسال کنند.

سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی

